1893 — 1973
80
pokib
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArclay 7-4125
УНСоюзу: BArclay 7-6337

РІК LXXX. Ч. 182. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 2-го ЖОВТНЯ 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, OCTOBER 2, 1973 No. 182. VOL. LXXX.

У ВЕРЕСНІ ВПЛИНУЛО ДО КАСИ УККА $13,811.35; ПОТРІБНО ЩЕ $36,188.65

Ню Йорк. — Український Конґресовий Комітет Америки у місяці вересні цього року започаткував кампанію збірки Фондів на виконання своїх зобов'язань відносно продовження акції в обороні людських прав в Україні та підготови і переведення Другого Світового Конґресу Вільних Українців. Завдяки доброзичливій поставі нашого громадянства, веереснева кампанія осягнула добрі вислідц, принісши до каси УККА $ 13,811.35.

Ці впливи ділимо на три Фонди: 1. Український Народний Фонд, 2. Фонд Світового Конґресу Вільних Українців і 3. Фонд Оборони Людських Прав в Україні.

На УНФонд вплинуло в місяцях січень-серпень 1973 р.	$ 25,417.60
в місяці вересні	$ 8,171.50
Разом	$ 33,589.10
На Фонд СКВУ вплинуло в місяцях січень-серпень 1973 р.	$ 3,181.00
в місяці вересні	$ 4,051.00
Разом	$ 7,232.00
На Фонд Оборони Людських Прав в Україні вплинуло в місяцях січень-серпень 1973 р.	$ 3,099.00
в місяці вересні	$ 1,383.00
Разом	$ 4,482.00

Акція збірки буде продовжуватися в місяці жовтні ц. р. УККА сподівається осягнути намічену суму $50.000 на всі згадані Фонди. Вони є потрібні на продовження всіх акцій Українського Конґресового Комітету Америки.

ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС ТА ЗБОРИ ПО ОКРУГАХ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ У БОФФАЛО

На організаційних зборах Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Боффала та околиці, які відбулися в п'ятницю, 28-го вересня, доповідав заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан та обласний організатор Василь Оріховський. Відкрив збори і ними проводив голова Окружної Управи мґр Атанас Кобрин, а секретарював мґр Іван Гаврилюк. Представники Відділів вислухали доповідь В. Сохана про загальний стан УНСоюзу та про працю УНС для членства і всього українського народу. Опісля була проведена дискусія на теми місцевих можливостей посилення членської кампанії і на теми загально - громадських ділянок праці УНСоюзу. В. Сохан вказав учасникам нарад на подібність економічної та політичної ситуації Америки й українського народу тепер і в 1930-их роках та доказав числами успіхи членських кампаній УНСоюзу в 1930-их роках. Василь Оріховський подав у своїй доповіді вислідн членської кампанії 1973 року в Окрузі та поділився інформаціями із свого досвіду в плянуванні та здійснюванні плянів членської кампанії, навівши ряд прикладів зі своєї праці на цьому та інших теренах.

Опісля обговорили учасники зборів разом з доповідачами місцеві умовини для ведення організаційної кампанії та обмінялись порадами про підхід до кандидатів у члени в різних обставинах. Василь Оріховський запропонував, перед закриттям зборів, допомогу місцевим відділовим секретарям та організаторам для здійснення плянів і виконання квоти нових членів, приділеної Окрузі.

Виступ В. Сохана на радіопрограмі В. Шарвана

На запрошення В. Шарвана, керівника „Української Радіопрограми" в Боффало, виступив заступник гол. предсідника Володимир Сохан на цій програмі в суботу, 29-го вересня. У семихвилинному інтерв'ю, яке започаткував керівник програми привітанням гостя, В. Сохан розказав про ціль його відвідин міста Боффало,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Гартфордська та довколишні громади відначили 80-річчя „Свободи"

Гардфорд, конн. — Минулої неділі, 30-го вересня в пополудневих годинах місцева та довколишні громади і представники організацій заповнили велику залю місцевого Народного Дому, щоб спільною зустріччю під час обіду відзначити 80-річчя „Свободи". Імпрезу влаштував ню-гейвенський Окружний Комітет Відділів УНС під головуванням д-ра Михайла Снігуровича, який відкрив бенкет коротким словом про рішальну важливість преси для розвитку громади і народу. На його заклик приявні вставанням місць та мовчанкою вшанували пам'ять трагічно померлого видатного свого громадянина пластуна св. п. Ярослава Лучканя. Після молитви, яку провів місцевий декан о. радник С. Баландюк, провід програмою обняв заступник голови Окружного Комітету Богдан Мусій. Святочну промову про початкове найбільше діло „Свободи" — ініціятиву для створення Українського Народного Союзу виголосив заступник головного предсідника УНС проф. Іван Телюк. Доповідь про ролю „Свободи" в допомозі нашій громаді і нашому народові зустрічати кожночасні „виклики дня" виголосив ред. А. Драган. Майстер церемонії Богдан Мусій представив багатьох почесних гостей та представників організацій і відчитав ряд привітань від них. Під час програми окремо вшановано пам'ять померлого цього року видатного союзового і громадського діяча св. п. Евстахія Гомотюка, як д-р М. Снігурович коротко згадав про його заслуги а заступники головного предсідника проф. Іван Телюк передав дружині Покійного пропам'ятну таблицю від УНСоюзу. Кінцеву молитву провів о. С. Огірко і офіціяльну програму зустрічі-бенкету з нагоди 80-річчя „Свободи" закінчено співом українського національного гимну. Опісля відбулася мистецька програма у виконанні квартету „Каравана". Під час імпрези в залях Народного Дому була влаштована виставка замітніших видань „Свободи".

Подробиці із цієї одної з більших імпрез з нагоди 80-річчя „Свободи" будуть подані в чергових виданнях.

Віцепрезидент Еґню заявив, що не зрезиґнує; обвинувачує Департамент справедливости

Лос Анджелес, Каліфорнія. — У суботу, 29 вересня, віцепрезидент Спіро Еґню заявив, що він не зрезиґнує, навіть тоді, коли б його справа була передана під розгляд суду, та обвинуватив Департамент справедливости за „непрофесійний, злобний та обурливий" спосіб розгляду обвинувачень проти нього, за якими він нібито мав діставати хабарі від інженерних і архітектурних фірм Мериленду в заміну за контракти. Промовляючи на конвенції Крайової Федерації Республіканських Жінок у Лос Анджелесі, Еґню також ще раз заявив, що він цілком невинний і таврував Департамент справедливости за „нелеґальне передавання назовні інформацій" про його справу. Віцепрезидент сказав, що через це продіставання назовні інформацій, які мали бути передані тільки великій лаві присяжних, він був „засуджений" пресою та іншими засобами масової інформації, які подавали американській публіці спотворені факти та напівправди.

Учасники конвенції Крайової Федерації Республіканських Жінок привітали промову Віцепрезидента бурхливими оплесками, а деякі навіть вигукували „Еґню на президента". Але пресовий секретар Віцепрезидента Джей. Марш Томсон, розмовляючи з кореспондентами перед виступом Еґню, заявив, що Віцепрезидент думає, що вже не має виглядів на номінацію на пост президента в 1976-му році.

Виступ віцепрезидента Еґню в суботу, 29-го вересня, переконав багатьох політичних коментаторів, що він таки справді не плянує резиґнувати, а буде змагатися до самого кінця. Протягом кількох останніх тижнів поширювалися вістки, що Еґню, під тиском Білого Дому, плянує зрезиґнувати з посту віцепрезидента ЗСА. Еґню ці поголоски заперечував і раніше, але ніколи так категорично, як під час виступу в Лос Анджелесі. Він також ніколи так гостро не атакував Департамент справедливости, як у минулу суботу.

367-ий Відділ УНСоюзу в Рочестері відсвяткував 60-річчя

Рочестер, Н. Й. — Найбільший місцевий Відділ Українського Народного Союзу ч. 367 з назвою Товариства „Запорозька Січ" відзначив в неділю, 30-го вересня своє 60-ліття бенкетом із участю 200 осіб та Богослуженнями і панахидами, які були відправлені в цьому самому дні в місцевих українських церквах в намірення членства цього Відділу та за душі покійних його членів. Головним промовцем на бенкеті був заступник головного предсідника УНСоюзу на Канаду сенатор Павло Юзик, виступ якого попередили привіти для Відділу - Ювілята від конґресмена Франка Гортона, мейора міста Рочестеру Стефана Мея, його заступника Джона Паранелльо, міського судді Карла Скочетті та кандидата на міського суддю Говарда Реліна, які прибули на короткий час на бенкет. Конґресмен Гортон вручив В. Поповичеві прапор, який повівав над калітилем у Вашингтоні 4-го липня, та грамоту, що цим прапором відзначається В. Поповича, як видатного громадянина ЗСА.

Започатковано бенкет молитвою, що її провів о. Василь Осташ, після чого вступне слово виголосив предсідник 367-го Відділу Петро Дзюба, який теж представив почесних гостей. Дальший провід бенкетом перебрав секретар Відділу Василь Попович і він відчитав список померлих членів Відділу та просив вшанувати їх вставанням з місць і мовчанкою. Сенатор Юзик, якого привітали учасники бенкету оваціями, подав огляд здобутків українців у Канаді та закликав українців у ЗСА змагати до таких самих досягнень у своїй країні. Він теж підкреслив далекозорість засновників УНСоюзу та Відділу - Ювілята, завдяки ініціятиві та відданій праці яких виріс УНСоюз на велику потугу. Сенатор Юзик в асисті заступника гол. предсідника Володимира Сохана і обласного організатора Василя Оріховського вручив почесні грамоти основникам 367-го Відділу Антонові Мельникові та неприявному внаслідок недуги Василеві Пукішеві на руки секретаря Відділу. Вкінці, підкресливши неоцінену 25-літню працю Василя Поповича на пості секретаря, сен. Юзик вручив йому в асисті згаданих, срібну та золоту відзнаки за цьогорічні здобутки нових членів. Привітали також Відділ-Ювілята та його відданого секретаря Василя Поповича о. монс. Микола Бабак, о. Михайло Куданович та Володимир Сохан. Зворушений почесною грамотою основник Відділу Антін Мельник подякував за це відзначення та розповів коротко про початки Відділу. Докладний фінансовий звіт з прибутків та розходів Відділу здав касир Микола Лилак, який представив цифрами велику забезпеченеву, громадську та допомогову працю Відділу.

Василь Попович у кінцевій подяці за відзначення розказав, як він 25 років тому перебрав секретарство та вказав на те, що подяка за його прив'язання до УНСоюзу та до української справи належиться його 80-літнім родичам, приявним на бенкеті. Закриваючи бенкет і святкування 60-ліття Відділу, предсідник Відділу — Ювілята Петро Дзюба склав подяку промовцям за привітання і побажання та всім гостям за численну участь у бенкеті.

Творчість і роля Д. Донцова були темою окремої конференції

Ню Йорк. — Заходами управи Сеньйорату ТУСМ та Українського Академічного Товариства „Зарево" тут відбулася 29 вересня успішна конференція, присвячена аналізі окремих аспектів діяльности і творчости ідеолога українського націоналізму д-ра Д. Донцова. Конференцію відкрив проф. д-р Василь Калинович, з'ясувавши її мету і плян та представивши окремих доповідачів. Згідно з наміченим пляном, доповідачі мали насвітлити історичні погляди д-ра Дмитра Донцова, вплив його писань та ідеології на українське студентство 20-х і 30-х років, головні засади ідеології „чинного націоналізму" і врешті місце д-ра Дмитра Донцова в загальному контексті української визвольної боротьби та розвитку української політичної думки.

На тему історичних поглядів Дмитра Донцова говорив д-р Марко Антонович. Він

(Закінчення на стор. 6-ій)

СССР НАМАГАЄТЬСЯ ВИКОРИСТАТИ МІЖНАРОДНІ УГОДИ ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ У ВЛАСНИХ ПОЛІТИЧНИХ ЦІЛЯХ

Несподівана ратифікація Президії Верховної ради СССР Міжнародної угоди про економічні, соціяльні і культурні права та Міжнародної угоди про громадянські і політичні права створила незручну ситуацію для західніх держав, включно з ЗСА, які досі цих угод не ратифікували, хоч одночасно постійно виступають в обороні основних прав людини та критикують і засуджують нарушування цих прав в СССР. На сторінках газети „Правди" з 28 вересня є опублікований коментар на тему ратифікації Совєтським Союзом згаданих міжнародних угод, при чому автори коментара О. Хлестов та Ю. Решетов виходять з засади, що „ратифікація угод Совєтським Союзом знову підтвердила провідну ролю нашої країни у міжнародній боротьбі за забезпечення прав і свобід людини, за ліквідацію грубих і масових порушень цих прав". Іншими словами, рішаючися на ратифікацію угод про права людини, совєтський уряд заплянував широко закреслену пропаґандивно - політичну кампанію, щоб з її допомогою ефективно протиставитися вимогам Заходу щодо „вільного обміну людьми та ідеями". „Правда пише, що тільки „соціялістична демократія — це ґарантія прав людини", мовляв, в СССР заіснували реальні, а не „словидні" умови для забезпечення таких прав. Автори згаданого коментара твердять, що наша конституція ґарантує свободу слова, преси, зборів, свободу совісти... В нашій країні першочергове значення надається забезпеченню соціяльно - економічних прав" і що в СССР робиться „все в ім'я людини, для добра людини". Одночасно, в цій статті говориться про „обов'язки громадян перед суспільством", мовляв, „користуючися правами і свободами, громадяни обов'язково повинні враховувати інтереси суспільства і державу в цілому, права і свободи інших людей".

Критика західніх держав

У „Правді" головна увага, однак, присвячена насвітленню своєрідної „дволичности" західніх держав, коли йдеться про питання основних прав людини. Західні держави, за словами совєтської газети, хотіли тільки обмежити до „традиційних буржуазних прав громадянських і політичних", протиставляючися всключенню до угод економічних і соціяльних прав. Західні держави, твердить „Правда", виступали проти включення права народів на самовизначення, проти дискримінації на основі раси і національности, проти рівноправности чоловіків і жінок. „Неґативний підхід західніх держав до закріплення в угодах багатьох важних прав людини виявився при обговорюванню ряду кардинальних статтей угод. Так, наприклад, представники ЗСА, Англії, і Франції вперто противилися включення в угоди постанови про права народів на самовизначення і голосували проти такої постанови".

Коли ж йдеться тепер про ратифікування міжнародних угод з 1966 року, то небажання їх ратифікувати, твердить совєтська газета, виявляє справжню настанову західніх держав до питання основних прав людини. „Боротьба за прийняття угод з усією наглядністю показала, — твердить „Правда" —, що справжніми борцями за демократію і забезпечення прав і свобід людини для широких мас трудящих являються Совєтський Союз, соціялістичні країни. Ратифікація Совєтським Союзом угод являється новим доказом того. В той же час деякі західні країни, яких політичні керівники і пропаґандисти яких не перестають твердити про свою відданість ідеалам демократії і прогресу, а деколи дозволяють собі навіть на випади щодо порушенння прав людини, які нібито мають місце у соціялістичних країнах, по сьогодні продовжують займати неґативне відношення до угод. Із західніх країн їх ратифікували покищо тільки Швеція, Данія і Норвегія".

Масова пропаґандивна протизахідня кампанія в СССР

Совєтський уряд не обмежується тільки до газетних деклярацій. За найновішими інформаціями з Москви, тільки у самій совєтській столиці понад 100,000 пропаґандистів має за завдання вести „роз'яснювальну" кампанію щодо західніх ідей та вести з ними „безкомпромісову і аґресивну боротьбу". Газета, „Московська Правда" опублікувала статтю столичного шефа пропаґанди В. Н. Яґодкіна, в якій він накреслив цілу програму такої кампанії. Яґодкін зокрема зробив спробу пояснити совєтському населенню, що відпруження на міжнародній арені („розрядка") в ніякій мірі не може вплинути на послаблення внутрішньої ідеологічної чуйности. За словами Яґодкіна, західні капіталістичні держави намагаються перекинути до СССР боротьбу ідей та ідеологій, пропонуючи „вільний обмін ідеями", але до цього совєтський уряд не допустить. Яґодкін, однак, не пояснив совєтським громадянам, чому совєтський уряд так боїться прямої конфронтації марксистсько-комуністичної ідеології СССР з ідеологіями західнього світу і чому в СССР треба стосувати адміністративні заходи, щоб не допустити до поширення цих ідей. Треба пам'ятати, що Яґодкін є автором відомої фрази про те, що угоди можна підписувати навіть з чортом при передумові, що „ви є певні, що вам пощастить чорта ошукати". Так коментував Яґодкін на початку цього року совєтську політику „відпруження" у світі.

Арґентина обмежила діяльність американських пресових аґенств

Буенос Айрес. — У понеділок, 1-го жовтня, американські пресові аґенства „Асошіейтед Пресс" і „Юнайтед Пресс Інтернешинал" мали закрити свої бюра, які передавали внутрішні новини Арґентини для арґентинських газет і для інших засобів масової інформації цієї південноамериканської країни. Пресові аґенства мусіли обмежити свою діяльність в наслідок декрету арґентинського уряду. Але цей декрет не забороняє пресовим аґенствам передавати внутрішні арґентинські новини за кордон. Хуан Перон, який минулого місяця був вибраний на пост президента Арґентини, хвалив цей декрет і обвинуватив пресові аґенства в поширенні „спотворених новин". Політичні коментатори твердять, що уряд Арґентини старається дістати щораз більшу контролю над засобами масової інформації. В Арґентині вже існує пресове аґенство, що є під контролею уряду.

65 АМЕРИКАНСЬКИХ НАУКОВЦІВ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОРУШУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В СССР

Ню Йорк. — Створений тут Ад гок Комітет за Інтелектуальну Свободу вислав листа до генерального секретаря КПСС Л. Брежнєва, протестуючи проти порушування основних прав людини в СССР. Цей протестний лист підписали 65 видатних американських науковців, в тому вісім лавреатів нагороди Нобеля. У листі американські вчені зокрема осуджують переслідування А. Солженіцина та А. Сахарова, яким науковці вислали окремо підбадьорюючі листи із заявами підтримки та схвалюючі їхні „геройські зусилля в ім'я миру і свободи, цінностей, які не знають державних кордонів". Серед осіб, які підписали протестний лист, такі вчені як Ганнаг Арендт, Даніел Белл, Александр Біккел, Джеймс МекҐреґор Бирнс, Арчибалд Мак Лайш, Пол Самуелсон, Джордж Валд, Рой Вілкенс, Вэин Вудвард та інші.

В Ню Йорку відбувся багатолюдний З'їзд Мирян

Ню Йорк (Микола Галів). — Заходами Крайової Управи Т-ва за Патріярхальний Устрій, Крайової Ради Мирян та Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій і Ради Мирян УКЦеркви в Ню Йорку відбувся 29 вересня 1973 р. З'їзд Мирян в Українському Народному Домі, в якому взяли безпосередню участь представники мирян з Торонта, Чикаґа, Детройту, Клівленду, Піттсбургу, Янгставну, Балтімору, Вашингтону, Філядельфії, Нюарку, Джерзі Сиіті, Ірвінгтону, Пассейку, Трентону, Гартфорду, Ню Гейвену, Гемпстеду, Боффало, Рочестеру, Ню Йорку й інші.

З'їзд розпочато молитвою, яку провів о. Ярослав Шуст. Нарадами з'їзду проводила президія у складі: д-р Микола Барусевич — голова, д-р Роман Осінчук і Колтун — секретар. З'їзд вислухав чотири доповіді, провів дискусію і прийняв резолюції. З'їзд Мирян привітав Патріярх Помісної УКЦеркви Блаженніший Кир Йосиф І, якого присутні прийняли вставанням з місць та довгими оплесками. Були також відчитані привіти від Владики кир Василя Лостена, Мати Марії, о. В. Андрушкова та інші, як також склали безпосередні привіти Григорій Головатий з Торонта, д-р Вітковський з Чикаґа і д-р Богонович з Детройту.

Тому, що доповіді були надруковані в журналі „За Патріярхат" з якими всі мали можливість познайомитись прелеґенти виголосили короткі резюме. Д-р Мирослав Навроцький у своїй доповіді на тему: „Шістдесят секунд перед дванадцятою" наголосив тривожний стан УКЦеркви під сучасну пору. Божий люд УКЦеркви повинен негайно і рішучо протидіяти. Звернув увагу на поодинокі факти, які сталися під час останньої візитації Блаженнішого Кир Йосифа І: тріюмфальні зустрічі і своєрідний беззаперечний плебісцит, визнавши Блаженнішого першим Патріярхом. Нагадав, які склалась публічні заяви. Нажаль сьогодні чомусь це все забулось і дія проходить по старому. Не слід захоплюватись хвилевими ефектами, щоб в майбутньому не розчаруватись. Окремо підкреслив, що Т-во за Патріярхальний Устрій спирається на безпосередньому членстві і тому не може підпорядкуватись псевдо-надбудовам. Т-во постало з певною метою і треба пам'ятати, що ця мета ще не досягнена. Ми не

(Закінчення на стор. 3-ій)

Владика Мстислав, духовенство і сотки пластунів та громадянство прощали сл. п. пл. сен. Ярослава Лучканя

Бавнд Брук. (О.К.) — Трагічна і передчасна смерть пл. сен. інж. Ярослава Лучканя викликала потрясення і жалобу серед широкого круга українського громадянства і серед усього пластунства ЗСА. Тому похорони його були величаві та підчеркували популярність і загальну симпатію якими втішався цей молодий громадський і пластовий діяч.

У п'ятницю вечером 28-го вересня 1973 р. відбулися в Гартфорді в похоронному заведенні відправи в яких взяло участь дослівно ціле українське громадянство цього міста, з усіми членами Пластової Станиці і представниками Крайового та Головного Пластового Проводу на чолі. У зворушаючій одности жалоби першу панахиду відправило чотирьох священиків української католицької церкви, а це о. декан С. Баландюк в супроводі о. А. Назаревича, пл. сен. о. Я. Шуста і о. С. Огірка, а відтак до поминальних відправ у православному обряді стали о. парох А. Мамчур, о. протоієрей Ф. Коваленко, б. капелян Оселі „Бобрівка", і о. протопресвітер В. Борецький. Над відкритою домовиною промовляли О. Теслюк, голова філії УККА в Гартфорді, пл. сен. Ю. Варановський, станичний Пластової Станиці в Гартфорді, і голова КПС ЗСА пл. сен. П. Дорожинський.

В суботу, 29-го вересня, довга колона авт та три повні автобуси пластунів і громадянства супроводили тлінні останки пл. сен. Ярослава Лучканя на український православний цвинтар в Бавнд Бруку, де чекали вже чисельно зібрані друзі пластуни, члени Куренів УСП і

(Закінчення на стор. 3-ій)

Відбувся Авторський Вечір Вадима Лесича

Ню Йорк. — Стараннямм Об'єднання Українських Письменників в екзилі „Слово" і Літературно - Мистецького Клюбу, в приміщеннях цього ж Клюбу, тут у п'ятницю 28-го вересня ц. р. о год. 8-ій вечора, відбувся Авторський Вечір поета, есеїста і публіциста Вадима Лесича (Володимира Кіршака) з нагоди появи його збірки „Предметність нізвідкіль",— вірші тут датовані поміж 1966 — 1970 роками. Поет почав друкуватись із 1929 роком, видаючи збірку „Сонцеблиски", пізніше „Відчиняю вікно", „Різьблю віддаль" „Ліричний зошит", „Поезії", „Розмова з батьком", „Крейдяне коло", „Кам'яні луни" і поему „Напередодні". Мистецьку програму відкрив скрипковим сольо скрипаль Адріян Бриган, виконавши „Романцу" Дворжака, „Рондо Капрічіозо" Сан Сена. Поезії із збірки „Безпредметність нізвідкіль", вибрані поезії та інші окрім автора, читали Аня Кореньовська і Володимир Лисняк. Мистецькою програмою Вечора проводив Іван Керницький, закінчив її словом подяки і прощання Степан Крижанівський. Із появою нової збірки поета Вадима Лесича прийшли привітати його понад 100 осіб.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Слова і діла

Натиск публічної опінії в ЗСА та інших західніх державах, протести проти порушування основних прав людини в СССР та проти репресій сталінського зразку, стосованих щодо дисидентів, не осталися без позитивних наслідків. Щоб якимсь чином заспокоїти широкі кола громадськости на Заході і не привести до провалу політики, яка мала б забезпечити Совєтському Союзові економічні і технологічні вигоди, совєтський режим рішився поступитися, повідомляючи про ратифікацію двох міжнародних угод про основні права людини. Таке рішення Москви можна всяко інтерпретувати, але не можна не підкреслити цієї ролі, що її при цьому відіграв власне натиск публічної опінії у світі. Публічна опінія, пов'язана з конкретними політично - економічними інтересами, виявилася силою якої навіть авторитарно - тоталітарний совєтський режим не міг злегковажити.

Очевидно, ми не повинні бути настільки наївні, щоб припускати, що з формальною ратифікацією міжнародних угод про основні права людини, відносини в СССР на цьому відтинку покращають і що совєтський уряд готовий тепер дозволити на те, щоб його власні громадяни могли користуватися цими правами, про які говориться у згаданих умовах. Як відомо, більшість з цих прав є гарантовані громадянам СССР совєтською конституцією, але — як сказав слідчий КГБ В'ячеславові Чорноволові — всі ці конституційні постанови про права людини „призначені на експорт". Немає сумніву, що й ратифікація міжнародних угод про основні права людини Совєтським Союзом „призначена на експорт", а принаймні таким є намір совєтського уряду.

Все таки, не можна легковажити формального аспекту справи. Капітуляція совєтського уряду перед натиском публічної опінії, хай і формальна, — все-таки капітуляція, яка виявила, що в СССР є „слабкі місця", куди повинні бути спрямовані удари зі зовні, щоб допомогти всім тим в СССР, які змагаються за політичні і соціяльні зміни на просторах СССР. Було б зле, коли б на Заході публічна опінія задовольнилася того роду формальною поступкою совєтського уряду. На черзі повинна бути вимога, щоб совєтський уряд не тільки формально заявлявся за пошануванням основних прав людини, а щоб дав цьому конкретні вияви, достосовуючи свою внутрішню політику до постанов і засад щойно ним ратифікованих міжнародних угод про ці основні права. За словами повинні піти діла. Основні права людини мають бути не тільки формально гарантовані міжнародними угодами і державними конституціями, вони мусять бути реально перестерігані урядами, в тому й урядом СССР.

Наш обов'язок

Ратифікація рабовласницьким Совєтським Союзом двох міжнародніх угод про людські права під натиском публічної опінії світу унаглядпює і ще тільки підкреслює наші обов'язки і зобов'язання для дальшого посилення тієї опінії на захист і оборону поневолених і гноблених. Немає сумніву, що до тієї публічної опінії світу, впливу і натиску, якої не міг злегковажити навіть совєтський тоталітарний режим, наша вільна українська громада докинула і свою цеголку, але — скажімо собі правду — цей наш вклад мінімальний в порівнянні з іншими групами, в першу чергу жидівською. Опубліковане УККомітетом перед відвідинами Брежнєва у Вашингтоні цілосторінкове звернення професорів до американського народу, остання участь наших громадян в акції проти признання Совєтському Союзові статусу упривілейованої держави в торговельних відносинах, наші демонстрації та подібні почини, зокрема вже досить широка інформація вільного світу про репресії проти українських інтелектуалістів в Україні, все це цілком певно долило оливи до вогню світової публічної опінії.

Проте, ці наші акції не тільки могли б, але повинні і мусять збільшитись і поширитись, щоб ми і наші нащадки могли з рукою на серці сказати: Батьківщино, ми зробили все можливе, щоб тобі допомогти в недолі. Плянування і розгортання таких і подібних акцій є відповідальністю наших крайових проводів, Українського Конгресового Комітету Українців Канади, як і нашої світової надбудови, Світового Конгресу Вільних Українців, який незабаром вже вдруге збереться, цим разом у Торонті. Але найкращі пляни не мають вартости, як їх не можна здійснити, перевести в життя. В наших обставинах для здійснення таких плянів потрібно — як кажуть — трьох головних засобів: грошей, грошей і грошей!

З цією думкою з думкою продовжувати вплив на публічну опінію світу в обороні людських прав наших братів і сестер в Україні, з думкою про виконання своїх зобов'язань відносно преважливої для вироблювання міжнародної опінії такої установи, як наш Світовий Конгрес Вільних Українців, Український Конгресовий Комітет Америки веде тепер кампанію збірки негайно потрібних щонайменше 50,000 долярів. Наш голос матиме тим більшу вагу і тим більший вплив, чим більшою сумою наших пожертв ми його підтримаємо. Це наше спільне зобов'язання і від нього ніхто не повинен відмовитись.

Г. Г. Шевель очолює делеґацію Української ССР в ОН

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — У зв'язку з початком 28-ої сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй до Ню Йорку прибув міністер закордонних справ УССР Г. Г. Шевель, який тепер очолює делеґацію УССР в ОН. Крім нього до складу делеґації входять: Володимир Н. Мартиненко, постійний представник УССР при ОН, Юрій М. Мацейко, заступник постійного представника, Олександр Т. Гончар, письменник і депутат Верховної Ради УССР, Микола Т. Решетняк, службовець Міністерства закордонних справ УССР. Заступниками членів делеґації: В. К. Врублевський, доцент Київського університету, І. Ю. Онищенко, генеральний секретар Міністерства закордонних справ УССР, Г. Й. Удовенко, службовець Міністерства закордонних справ УССР, Ніна М. Ульянова, старший науковий співробітник Інституту держави і права Академії наук УССР, І. С. Хміль, старший науковий співробітник Інституту історії Академії наук УССР. Радниками делеґації: А. Б. Головко, В. Ф. Скофенко, В. Г. Батюк, А. П. Котляренко, Б. І. Логвин, О. К. Єременко, О. І. Цукор. Експерти: О. М. Овсюк, І. М. Турянський, С. С. Фомін, М. П. Макаревич, В. О. Сотников.

ПОДІЇ В САНТЬЯГО І ПАРИЖІ

Париж. — Після вакацій, у Франції (та — чи тільки у Франції?) завжди запанував настрій, що нагадує настрій учнів, які повертаються до шкільних лавок. Після літньої свободи, треба вертатися до щоденних, а тим більш чи менш нудних зайнять. А в кого до цього є охота? Для батьків є ще додаткові труднощі: треба дитину вирядити в школу, вбрати її, обути, купити шкільне приладдя. А при тому й у хаті під зиму багато до направи. У Франції ще приходить плачення податку, якого тут не відтягають ні щотижнево, ні щомісячно, а платиться він в трьох ратах, з яких остання (найбільша!) припадає на час повороту з вакацій.

Кожного року всі інститути досліду публічної опінії провадять опит у місяці вересні, щоб порівняти його з опитом з місяця червня.

Свого часу ми подавали, що червневий опит виявляв песимістичні передбачення щодо розвитку подій, які випливають із „погіршення" матеріяльного стану: ріст цін, відсутність змін у „якості життя", погіршення цієї якости в зв'язку з розвитком автоматизації чи взагалі механізації. Опит з вересня ц. р. показує зріст песимізму на 13 відс. Усі бояться заворушень, щораз менше вірять у здійснення змін мирним порядком.

57 відс. опитаних вважають, що найбільшою подією у Франції є справа годинникарської фірми „Ліп", яка збанкрутувала й 1.200 робітників її відмовляються покинути підприємство; вони його окупували й домагаються вивласнення та передання фабрики робітникам на базі кооперативної системи. Варто при цьому сказати, що лише 8 відс. вважають подією вибух французької атомової бомби, що мав такий міжнародний відгук.

Усі відомі політичні особистості втратили мірку популярности, виграв тільки прем'єр уряду, Мессмер (4 точки). З опозиції виграли по кілька точок представники лівиці — Міттеран (голова соціялістів) і Марше — секретар компартії. Це дуже тривожний сигнал, тим більше, що опит був проведений після того, як Марше заявив, що хоч об'єднана лівиця і думає до влади приходити виключно леґальним шляхом, то ніде не сказано, що зміна влади мусить відбутися в реченці леґально передбачених виборів (за три роки).

З цієї заяви урядова більшість зробила політичний „казус беллі" і обвинувачує ліву опозицію в намірі державного перевороту. Притокою для цього обвинувачення став переворот в Чіле. Предметом широкої і цікавої дискусії — чілійський експеримент през. Альєнде, що закінчився повною катастрофою.

Праві звертають увагу на такі факти: 1) Альєнде не мав за собою більше, як 36 відс. голосуючих; він хотів нагло провести всі реформи, не рахуючись із ресурсами країни; він увійшов (і це найважливіше!) у спілку з комуністами, які по всій природі не визнають демократичного шляху до „соціялізму".

Опінія лівих поділена. Крайні ліві витягають висновок: шлях до соціялізму мусить іти через диктатуру пролетаріяту, бо інакше доводить до реакційної військової диктатури. Компартія признає, що Альєнде не вмів погодити соціяльних вимог і господарських можливостей із політичними вимогами, а вони, французька лівиця, це потраплять і дійдуть до своєї мети леґальним шляхом.

Реформатори (Ж.-Ж. Серван - Шрайбер і кол. голова Центру — Леканюе) вважають також, що Франція це не Чіле. Франція має досить засобів, щоб при реформах запевнити добробут середніх кляс, які властиво повалили Альєнде. А „здоровий хлопський розум" французів дає достатню ґарантію, що глибокі зміни можна провести без ризика диктатури — лівої чи правої.

У своїй цікавій статті в „Експресс"-і, Ж.-Ж. Серван-Шрайбер не затаює тих питань, які стають перед кожним, що хотів би радикально змінити буржуазний режим у Франції. Він здає собі справу з трагічної альтернативи: режим військової диктатури (Чіле, Еспанія), чи режим московського „соціялізму" в світлі крику розпачу А. Сахарова й А. Солженіцина. Але він також уважає, що Франція має досить ресурсів, щоб провести соціяльні реформи „в добробуті й демократії". А найважливіше: він уважає, що французи власне мають „здоровий хлопський розум" і не дадуться на спокуси диктатури ні з-права, ні з-ліва.

На доказ свого переконання він приводить опит іншого інституту дослідів прилюдної опінії, який поставив зовсім інші питання, як приведені вище.

На питання: коли б ви були примушені вибирати між совєтським і американським горожанством, що б ви вибрали? — 62 відс. відповіли — американське й лише 6 відс. — совєтське. 32 відс. не дали відповіді.

За втриманням приватної господарки висловилося 49 відс., за соціялізацією — 32 відс. За посереднім втручанням держави у господарство висловилися 51 відс., за безпосереднім — 29 відс. Запокривання дефіциту підприємств шляхом підвищення цін (капіталістичний спосіб розв'язки) — 45 відс., за покривання дефіциту шляхом збільшення податків — 23 відс.

У іншій ділянці: за удержавлення медичної опіки — 31 відс., за приватною медициною — 60 відс.

(Закінчення на стор. 5-ій)

І. Вовчук

КИТАЙСЬКО-МОСКОВСЬКЕ ПРОТИБОРСТВО

(3)

ЦК КПСС обвинувачуючи „китайських ревізіоністів" у зраді і відступництві від соціялізму, вбачає антирадянщину в тому, що уряд Китаю не тільки не виступає проти японсько - американського оборонного договору, а й підтримує його, погоджується на військову присутність ЗСА в Азії. В Европі китайська дипломатія активно працює, домагаючись зміцнення Атлантійського оборонного пакту, наполягаючи на тому більше, як уряди европейських країн.

Французькому президентові, який недавно закінчив гостинні відвідини КНР, китайці влаштували дуже тепле прийняття. На бенкеті в честь Помпіду голова китайського уряду Чжоу Ень-лай, обвинувачуючи СССР в загарбництві, заявив: є держави, уряди яких поводять себе, як феодальні імператори 18 ст. Вказуючи на підступність кремлівської політики „мирного наступу", з її брежнєвською доктриною, Чжоу Ень-лай заохочував европейські країни Спільного Ринку до політичного об'єднання.

Напередодні прибуття до Пекіну французького президента китайське керівництво ознайомило закордонних кореспондентів з приспішеною будовою оборонних споруд: бомбосховищ, тунелів тощо. На запит одного англійського кореспондента чи показують китайці ці споруди росіянам, одержав відповідь, що ні; бо уряд СССР готує на Китай напад.

За відомостями европейських інститутів, що вивчають проблеми СССР, на китайському кордоні довжиною понад 4000 миль розташовано постійно 45 московських дивізій. В цьому році ця кількість збільшиться ще на три дивізії. Чверть військових сил в СССР зосереджено на китайському кордоні. З 4500 літаків імперії більше як 1000 стаціонує на сибірських летовищах. З китайського боку на далекосхідніх кордонах розташовано 45 дивізій, Китай вже володіє ракетами з дією на 1200 миль, а незабаром матиме і такі, що діятимуть на віддаль 1600 миль, має досить літаків для бомбардування азійських просторів СССР. Обидві сторони посилили військові вправи і вишколи, одна проти „китайського ворога", друга проти Росії.

Майже одночасно з гостюванням французького президента в Китаї, відбувалась четверта конференція країн „третього світу" в Альжирі, а в Алма Аті Москва урядила вже п'яту конференцію азійсько - африканських письменників. Хоч на конференції не приєднаних держав, впливи над якими посилено, намагається здобути і Москва і Пекін, не було усталено спільної політичної плятформи, але у виступах багатьох представників 76 країн вичувався великий вплив Пекіну. Конференція стала на становищі, що країни „третього світу" не повинні спиратись ні на СССР, ні на ЗСА, бо вони неприязні, а „імперіялістичні" до них. У виступах багатьох представників засуджувано московську політику, що вказує на переважаючі впливи китайського керівництва.

Зібраних письменників Азії і Африки — в листі за особистим підписом, начебто цар московський, вітав Л. Брежнєв, закликаючи їх сприяти, щоб дух московського миротворення охопив увесь світ. П'ятнадцять років спілка письменників СССР веде працю серед азійських і африканських письменників, намагаючись через їхню творчість ширити московські впливи серед народів Азії і Африки. Заступник голови комітету для зв'язків з письменниками країн Азії і Африки А. Софронов розповідає, як через письменницькі зв'язки ширилась отрута московської опіки за формулою: „Література невіддільна від політики". За останні роки видано більше як 500 назв книжок тиражем 110 мільйонів примірників.

Політрук від імперської спілки письменників СССР над асоціяцією азійсько-африканських письменників, згадуючи про боротьбу за впливи, пише: „маоїстські (китайські) кола пробували внести розкол в організацію, що тільки ставала на грунт єдности", очевидно, з Москвою. „Вони намагались сіяти отрутні зерна націоналізму, ізолювати асоціяцію від письменників соціялістичних країн і прогресивних письменників Европи. Можна сказати, що ці дії на якийсь час загальмували працю асоціяції, але не зупинили починів" („Известия" ч. 201, „Від Ташкента до Алма Ати").

Колективна безпека для азійського материка, яку хоче накинути брежнєвське керівництво ЦК КПСС, базується на тих самих засадах, що й „мир і співпраця" для Европи. Системою колективних договорів московське керівництво намагається охопити всі країни, оточити КНР і забезпечити непорушність кордонів. Це мало б закріпити позиції СССР в Азії, а невтручання у внутрішні справи, як головна умова брежнєвської безпеки, мало б улегшити розправу над „неруськими" націями, які тиснуть на імперські обручі велик одержавія. Ствердивши, що в нормалізації відносин в Азії зацікавлені всі народи, „Известия" з 25 серпня вказують на „життьові інтереси" імперського комплексу. „Природно, що в цьому життьово

(Закінчення на стор. 5-ій)

U.S. POSTAL SERVICE

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of August 12, 1970: Section 3685. Title 39. United States Code).

1. Title of publication: SVOBODA
2. Date of filing: September 19, 1973
3. Frequency of issue: Daily, except Sunday, Saturday and Monday issues combined.
4. Location of known office of publication: 81-83 Grand Street, Jersey City, Hudson County, New Jersey, 07302.
5. Location of the Headquarters or general business offices of the publishers (not printers): 81-83 Grand Street, Jersey City, Hudson County, New Jersey 07302.
6. Names and addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor: Publisher — The Ukrainian National Association, Inc., A Fraternal Benefit Society, 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07302; Editor — Anthony Dragan, 280 Henderson Street, Jersey City, N.J. 07302; Managing Editor — Anthony Dragan, 280 Henderson Street, Jersey City, N.J. 07302.
7. Owner (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given): None.
8. Known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities: None.
9. For optional completion by publishers mailing at the regular rates (Section 132.121, Postal Service Manual). 39 U.S.C. 3626 provides in pertinent part: "No person who would have been entitled to mail matter under former section 4359 of this title shall mail such matter at the rates provided under this subsection unless he files annually with the Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates."

In accordance with the provision of this statute, I hereby request permission to mail the publication named in Item 1 at the reduced postage rates presently authorized by 39 U.S.C. 3626. — Signed: Anthony Dragan, editor-in-chief.

10. For completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates (Section 132.122, Postal Manual): The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes have not changed during preceding 12 months.

11. Extent and nature of circulation:	Average No. copies each issue during preceding 12 months	Actual number of copies of single issue published nearest to filing date
A. Total No. copies printed (Net Press Run)	19,000	19,000
B. Paid circulation:		
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	500	500
2. Mail Subscriptions	17,900	17,900
C. Total paid circulation	18,400	18,400
D. Free Distribution by mail, carrier or other means:		
1. Samples, complimentary, and other free copies	500	500
2. Copies distributed to news agents, but not sold	—	—
E. Total distribution (Sum of C and D)	18,900	18,900
F. Office use, left-over, unaccounted, spoiled after printing	100	100
G. Total (Sum of E & F — should equal net press run shown in A)	19,000	19,000

I certify that the statements made by me above are correct and complete.

ANTHONY DRAGAN, Editor.

Ольга Кузьмович

ЗАПИСУВАТИ ЧИ НІ?

З початком шкільного року таке питання стоїть перед десятками українських родин, перед цілим рядом молодих батьків, що мають дітей у шкільному віці.

Записувати чи ні? — А якщо так, тоді де? До Пласту, до іншої молодечої організації? — На науку малярства?

Як погодити це із шкільними зайняттями, із працею батьків, із віддалю? А ця остання стала тепер неодин раз причиною, чому наші молоді батьки застановляються довше як досі над усіми додатковими зайняттями для своїх дітей. Добробут, звання, небезпеки великих міст розпорошили наших нових поселенців і вже ледви чи сьогодні можна говорити про українські „ґетта" на т. зв. „давнтавнах".

А коли приходиться везти дітей годин і довше автом або підземкою на ці додаткові зайняття, неодні із батьків уважають, що це понад їхні і дітей сили. Безперечно, це не легке — тимбільше, коли в нас усіх обмаль часу, а обов'язків родинних, професійних і громадських багато.

Все ж сьогодні, після 25-ти років, ми можемо порівнювати висліди, слідкувати за живими доказами на цьому поколінні, що вже тут на американській землі провело своє дитинство і свою молодість. Це порівняння можемо зробити найкраще ми — пластові провідники, які впродовж цих довгих років мали нагоду приглядатися соткам української молоді що пройшла через пластові ряди. І ми бачимо, що колишні несміливі новачки з довгими косами — сьогодні взірцеві жінки й матері; недавні розгукані, крикливі юнаки — високоякісні фахівці у різних професіях, передові члени української спільноти все це завдяки їхнім батькам, що, не зважаючи на перші так важкі для них роки поселення на нових місцях, не зважаючи на віддаль чи час, провадили своїх дітей до пластової домівки, а з цим майже завжди і до школи українознавства. Вони надіялися, що Пласт допоможе їм у вихованні дітей і у задержанні їх в українській спільноті — й тому ніяка жертва не була завелика. Вони знали, що в пластовій домівці, на пластовому таборі їхні діти будуть у своєму українському гурті однолітків, якого не може дати ані американська школа, ані вулиця.

Здається, що ці батьки у подавляючій більшості не завелися у своїх сподіваннях.

Чому ж тепер, однак, так часто чуємо дискусії, застанову, питання чи „оплачується" додавати собі та дитині зусиль? мовляв: „що ж вона там і Пласті навчиться?" — „Там також діти часто уживають чужої мови", — „а літом дитина краще відпочине в Гантері, Вайлдвуді чи на іншій літній оселі, як на пластовому таборі..."

Можливе, що до такого способу думання спричинилися роки добробуту, а також бажання і амбіції дати дітям усі можливости культурного розвою, — отже і науку музики, і малярства, і танцю і мистецького слова. У висліді, діти й батьки перевтомлені постійним поспіхом, наукою, пробами, і ставлять під запит, що для них найважливіше. А як же ж можна ставити все на одній площині? Та ж в одних виробляться індивідуальні зацікавлення та здібності молодої людини, а пластові заняття дають можливість розвивати фізичні та духові прикмети в гурті однолітків - українців, під відповідною опікою та у відповідній для молодечого віку формі.

Хто має нагоду прислуховуватись до радісного шуму молодечих голосів у пластовій домівці, хто сидів з пластунами при вечірній ватрі серед краси природи, хто минулого року обсервував сердечну дружбу, яку зав'язували сотки пластової молоді з усіх усюдів на Ювілейній Пластовій Зустрічі — цей сьогодні не буде ані хвилини застановлятися чи „оплачується" свою дитину обтяжувати такими додатковими зайняттями, як пластові сходини.

Бо пластування це не тягар, не наука — а гра, яка допомагає вже 60 років виpощувати українських прикладних громадян.

Сьогоднішні малі юнаки, що забавляються із сестричкою чи братчиком у „жучка" — стануть за декілька років віч-на-віч із великою грою — життям. Але пройшовши пластування, вони стануть до неї, як і покоління пластунів перед ними, належно підготовані — як чесні, характерні й здорові члени української спільноти.

о. Мелетій Войнар, ЧСВВ

ОСЕРЕДОК НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА У ВАШИНҐТОНІ

(2)

Починаючи з 1958 р., Осередок НТШ у Вашингтоні перш за все відбуває щороку, разом з групою УВАН, Шевченківські Святкування науковими конференціями, про які нижче. Крім цього, починає свої періодичні наукові конференції, що їх тут старатисьмемо відтворити.

Рік 1958: дня 26 грудня в помешканні проф. Петра Окіншевича відбулася конференція з такими докладами: проф. д-р Р. Смаль-Стоцький: „Невідомий предтеча порівняльної історії слов'янської літератури (тобто про книжку, видану в Лондоні 1854 р. маловідомим автором, що скрився під псевдонімом I.S.C. de Radius, an exile: „Characteristic Features of Russian and Slavic Poetry"); дугрий доклад проф. д-ра Ю. Старосольського: „Протизлочинне Право" (кримінальне та карне) у термінології різних держав.

Рік 1959: Попри Шевченківську Конференцію (про яку дальше) — 21 листопада відбулася порядочна конференція наукова з доповіддю проф. д-ра П. Коваліва (в його домі) на тему: „Система голосних фонем в українській мові".

Рік 1960: Попри дві Святочні Конференції: Шевченківську і в пам'ять Митр. А. Шептицького, (про які дальше) немає інших занотованих.

Рік 1961: і в тому році відбулась тільки Шевченківська Святочна Конференція (гл. нижче).

Рік 1962: Попри Шенченківську Конференцію (про яку дальше) відбулась ще 27 січня порядочна наукова конференція з доповіддю о. М. Войнара, ЧСВВ, на тему: „Папа Інокентій IV і Східні Церкви, зокрема українська, 1243-1254". Це на тлі нового тому опублікованих листів Папи Інокентія IV Папською Комісією редакції східнього права: Haluscynskyj-Wojnar, Acta Inncentii PP. IV (1243-1254), Fontes CICO, vol. IV, t. I., Romae 1962. —Друга доповідь того ж року відбулась 25 травня п-і Татяни Фесенко на тему: „Стан української книжки в Конґресовій Бібліотеці".

З тим роком праця Осередку набирає вже більш регулярного типу, а Акти збираються систематично новим секретарем Осередку, д-ром Петром Орищкевичем, що згодом видав мапи України для укр. шкіл. Проф. д-р Ю. Старосольський став заступником голови Осередку. Той рік позначився ще окремим святкуванням 35-літнього ювілею голови Осередку, проф. д-ра П. Коваліва, окремою Святочною Науковою Конференцією (гл. дальше).

Рік 1963: Попри Шевченківське Свято і Ювілей 90-ліття НТШ (про які дальше), на порядочній науковій конференції 22 березня п-і Людмила Коваленко мала доклад на тему: „Люди не янголи Івана Стаднюка, як зразок новітнього соцреалізму".

В тому ж році на терені Вашингтону розгортається теж боротьба за пам'ятник Тарасові Шевенкові у Вашингтоні. Проти такого проєкту виступила сильно газета „Вашингтон Пост" з 18-10; 25-9; 1-11; 8-11; 12-11. Їй допомагали у тому російські газети, як „Новое Русское Слово" 23, 10: Проект пам'ятника Шевченко в Вашингтоне) і „Россия" (1, 11, Пам'ятник Т. Шевченка в столице США). Тоді то Осередок НТШ у Вашингтоні через свого секретаря д-ра П. Орищкевича звернувся до перше тут згаданої газети в обороні нашої справи. Однак ця газета зіґнорувала і не помістила листа Осередку (з 3-12). Копія однак цього протесту зберігається в Актах Осередку.

Рік 1964: того року Осередок відзначив важливу річницю 25-ліття Карпатської України (як нижче). А у своїй порядочній конференції порушив справу мапи України актуальну для українських шкіл. Д-р П. Орищкевич мав доклад 11 квітня на тему: „Праця над географічними мапами України". Ще в березні відбуто Святочну Шевченківську Конференцію (гл. нижче).

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ НЕГАЙНО ПОТРЕБУЄ $50,000 НА ПРОДОВЖУВАННЯ АКЦІЇ ОБОРОНИ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ТА НА ВИКОНАННЯ СВОЇХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ВІДНОСНО ДРУГОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ДОПОМОЖІТЬ СВОЄЮ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC.
302-304 West 13th Street New York, N.Y. 10014

ОСІННЯ АКЦІЯ ЗБІРКИ ФОНДІВ НА ПОТРЕБИ УКК

Ню Йорк, Н. Й. (УККА) — Осіння збіркова акція фондів на потреби УККА, яка почалася в половині вересня ц. р., приносить надзвичайно гарні успіхи. Враз із пожертвами надходять листи із висловами признання за позитивну працю УККА.

Сьогодні зацитуємо декілька уривків з надісланих листів.

„З великою приємністю стверджуємо, що одна з перших організацій, що відгукнулася негайно на заклик УККА, є Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку, яка переслала 750.00 дол. та такого листа:

„З великою приємністю повідомляємо Вас, що Дирекція нашої Фед. Кредитівки „Самопоміч" на вчорашньому засіданні, на внесок скарбника інж. Романа Раковського, одноголосно ухвалила:

а) вплатити членську вкладку за 1973 рік в сумі 50.00 дол.;

б) вплатити дотацію на покриття коштів великого оголошення в „Ню Йорк Таймс-і" в сумі 200.00 дол.;

в) уділити дотацію на кошти СКВУ в сумі 500.00 дол.

Члени дирекції нашої кредитівки надзвичайно раді, що мають можливість піддержати в скромний спосіб історичну працю Українського Конгресового Комітету, як репрезентанта української етнічної громади в Америці!

Щиро бажаємо здоров'я для дальшої успішної праці в користь нашої громади і громадянства та всього українського народу в його боротьбі за волю і свою Суверенну Державу."

З кооперативним привітом:

Юліян Ревай, голова
Роман Раковський, скарбник

— О —

Вп. Ярослав Волошин з Бронксу, Н. Й. пише:

„В залученні пересилаю чек на додатковий фонд УККА в сумі 70.00 дол. Бажаю успіху у Вашій збірці".

З пошаною

Інж. Ярослав Волошин

Син п. інж. Я. Волошина, молодий професіоналіст, мґр Юрій Волошин, Ню Йорк пише:

„Пересилаю Вам добровільний даток в сумі 50.00 дол. на відгук критичної потреби фінансової підтримки. Можете сподіватися більше пожертв в слідуючих роках".

Юрій і Ірина Волошин

— О —

Вп. п-і К. Ярема з Вайтгол, Па. пише:

„Я бідна вдовиця близько 80-го року життя, пересилаю чека в сумі 25.00 дол. Жалую, що не можу платити річної вкладки, бо моя пенсія є дуже мала, а приходи більше ніякого не маю. Коли маю якого екстра доляра, то радо даю на наш поневолений український нарід під Росією. Хй Вам Господь Бог допомагає у Вашій праці..."

З пошаною Ярема

— О —

Вп. Андрій Кисломед зі Стерлін Гайтс, Мич. пише:

„Вибачте, що я не можу бути членом Комітету, бо маю 85 років. Коли я був молодший, я був активним та членом українських організацій. Бажаю Вам добрих успіхів..."

Андрій Кисломед

НА ФОНД „АКЦІЯ БРЕЖНЄВА" – ЗАГАЛЬНА СУМА — 938.00. ПО ДЕНЬ 20 ВЕРЕСНЯ 1973 Р. ВИКАЗ Ч. 3.

222.00 дол. — УККА Відділ Бруклин, Н. Й. — Збірку перевели. мґр Ярослава Зарицька, д-р О. Саноцький. В цій сумі більші пожертви зложили:

25.00 дол. Таня Мудрик-Курило; по 20.00 дол. Ярослав Березовський, д-р Мирон і мґр Ярослава Зарицькі; 15.00 дол. Антін Отенбрат; по 10.00 дол. Ліда Кучерська, Марія Сидорко, Іван Макар, д-р О. Саноцький.

136.00 дол. — Відділ УККА — Ню Бронсвік, Н. Дж. Збірку перевели: М. Мостовий і М. Яцусь.

100.00 дол. ОЖ ОЧСУ — Головна Управа, Н. Й.; Відділ УККА — Вилиментик, Конн. Збірку перевів п. Василь Головчак.

75.00 дол. Відділ УККА Пассейк-Кліфтон. Збірку перевів Стефан Покора. В тій сумі є 25.00 дол. вплата самого Відділу УККА.

55.00 дол. Відділ УККА — Норвіч, Конн. Збірка. В цій сумі більшу пожертву в сумі 25.00 дол. зложив Мирон Техловець.

50.00 дол. Проф. Микола Богатюк, Сиракюзи, Н. Й.

30.00 дол. Василь і Галилина Матіяш, Мейплвуд, Н. Дж.

25.00 дол. д-р Микола Дейчаковський, Бреквіл, Огайо; проф. д-р Микола Чировський, Мейплвуд, Н. Дж.; проф. д-р Петро Стерчо, Нарберт, Па.

20.00 дол. Інж. Ґриць Василевський, Гарісбурґ, Па.

15.00 дол. проф. д-р Богдан Гнатюк, Філядельфія, Па.

10.00 дол. Григорій Косовський, Вільмінґтон, Дел.; д-р Р. В. Сочинський, Бруклин, Н. Й.; д-р Ярослав Білинський, Нюарк, Н. Дж.; Ліґа Американців Українського Походження, Чикаґо, Ілл.; д-р Матвій і Франка Стахів, Скрентон, Па.; Софія Теслюк, Ню Йорк, Н. Й.

Для інформації подаємо, що на листу ч. 1 вплинуло 1.455.00 дол., на листу ч. 2 1,924.00 дол. Списки на обі листи були проголошені в часописах „Свобода" і „Америка". Сьогоднішня листа дала суму — 938.00 дол., що разом дало суму — 4.317.00 дол. Ми знаємо, що ще багато Відділів УККА збірку переводять, або вже перевели, але списків до сьогодні не надіслали. Ми сподіваємося, що вони це зроблять якнайскоріше, щоб ми могли в кінці цього місяця проголосити листу ч. 4 із збірковими сумами на видатки УККА у зв'язку з його оголошенням в часописі „Ню Йорк Таймсі". Як дотепер, то в збірковій акції веде перед Відділ УККА у Філядельфії, що зібрав рівно 800 дол.

В другій половині вересня Український Конґресовий Комітет Америки звернувся до наших Громадян і Громадянок із закликом, щоб вони вирівняли вже у вересні місяці свій Національний Даток. До наших закликів, що вийшли з Канцелярії УККА на всі адреси Платників Національного Датку, був долучений такох заклик Світового Конґресу Вільних Українців. Другий Конґрес СКВУ відбудеться в Торонто від 1-го до 4-го листопада ц. р. Його підготова і переведення вимагають поважних сум. І тому, Український Конґресовий Комітет звертається до всіх громадян доброї волі із проханням своїми, навіть малими пожертвами, допомогти якнайскоріше перемогти матеріяльні труднощі.

Не словами, а пожертвами допоможім доброму ділові!

Канцелярія УККА

ЗБІРКА НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ УККА

Започаткована осіння кампанія збірки Національного Датку у вересні 1973 р. дала вже на початку добрі вислідн. І так вплатили більші пожертви:

Відділи УККА

УККА — Кемден, Н. Дж.	$ 135.00
УККА — Вилиментик, Конн.	320.00
УККА — Гартфорд, Конн.	215.00
УККА — Пассейк, Н. Дж.	90.00
УККА — Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж.	220.00
Ліґа Американців Українського Походження — Чикаґо, Ілл.	105.00
УККА — Бріджпорт, Конн.	222.00

Індивідуальні вплати:

Андрій і Марія Педа з Даннемор, Н. Й. 50.00 дол.

Дом. Мельник — листа, Ню Йорк і Йонкерс 60.00 долярів.

Богдан Пожарнюк, Чикаґо, Ілл. 45.00 дол.

Мґр Орест і Ант. Колтуиюк, Денвер, Колорадо 30.00 дол.

Д-р Петро Пшик, Сомервилл, С. Карол. 100.00 дол.

Мґр. Юрій і Ірина Волошин, Ню Йорк, Н. Й. 50.00 дол.

Інж. Ярослав Волошин, Бронкс, Н. Й. 70.00 дол., який свою вплату переслав із гарячими словами успіхів в акції збірки.

Інші пожертви вплинули на менші суми і їх у виказі не подаємо. Підсумовуючи тільки вплнви від 15-го до 20-го цього вересня започаткована акція дала суму 2,550.00 дол.

Ми переконані, що збірка буде продовжуватися з добрим вислідом на переведення всіх запланованих акцій Українського Конґресового Комітету Америки і Світового Конґресу Вільних Українців.

ЛИСТА, Ч. 2.

120.00 дол. — Ґ. І. Микуленко, Орандж.

По 50.00 дол.: Михайло Лозинський, Сан Сіті; Михайло і Наталія Харів, Чикаґо; В. Возьний, Гемпстед; Укр. Кред. Кооп. „Самопоміч", Ню Йорк.

По 45.00 дол.: Микола Лилак, Рочестер; В. Черевко, Кротон ад Гадсон.

По 35.00 дол.: В. Савчак, Лонґ Айленд Сіті; Р. Стефанюк, Квінс, Н. Й.

По 30.00 дол.: Богдан Турченюк, Філядельфія, Б. Шарий, Люїсвіл, д-р А. Сушків, Енґлевуд Кліфс; В. Островський, Мейс Ландінґ; К. Пиль, Ню Йорк; П. Галатин, Асторія, Н. Й.

По 25.00 дол.: Д-р И. Оришкевич, Бруклин, Н. Й.; А. Ясски, Міннетонка; о. В. Грабець, Трентон; д-р Л. І. Обушкевич, Діборн; Дж. Лодичка, Кліфтон; П. Куриленко, Філядельфія; М. Ступка, Лонґ Айленд, Б. Демчишин, Роквіл; д-р З. Каратницький, Нортпорт; о. М. Годинський, Міннеаполіс; П. Яцук, Манвілл; С. Куропась, Чикаґо; К. Ярема, Вайтгол; О. Пастернак, Діямонд Пойнт; „Тризуб", Фінікс; д-р І. Макаревич Ню Йорк; С. Мартиняк, Феніксвілл; Е. Бойко, Детройт.

По 20.00 дол.: В. Любачівський, Ціцеро; М. Папушкевич, Чикаґо; С. Пастушчин, Бронкс; А. Дешерай, Савтфілд; Г. Новак, Ціцеро; О. Зулинський, Нюарк; М. Дорожинські, Еріє; Т. Кікцьо, Чикаґо; М. Зінчин, Рочестер; А. Коссик, Кензас Сіті; І. Поліщук, Філядельфія; д-р М. Кулик, Парма; д-р І. Лозинський, Ню Йорк.

17 дол. Галушка, Ґарфілд.

По 15.00 дол.: Р. Остапяк, Пайн Брук; І. Шолева, Чикаґо; М. Тарнавський, Кліфтон; Я. Мартинюк, Кліфтон; М. Савчин, Ґарфілд; Осередок СУМА, Пассейк; Ярослав Петрик, Пассейк; М. Коцюрка, Пассейк; С. Фарміґа, Пассейк; д-р Я. Ставничий, Рутерфорд; І. Юрченко, Бруклин; О. Мельник, М. Мельник, Бінґгамптон, В. Фіцик, Вілбрагам; А. Татарський, Філядельфія; В. Левицький, Мейплвуд; С. Джон, Бала Цинвид; Я. Бакович, Фінікс, 488 Відділ УНС, Фінікс.

По 10.00 дол.: Р. Л. Яців, Гарісбурґ; Митрополит УПЦ Мстислав, Бавнд Брук; І. Федоренко, Елизабет; М. Беднарчик, Менчестер; І. Волошін, Скрентон; М. Дрозд, Піттсбурґ; Д. Пасславська, Бонтон; М. Курман, Фонтейнвілле; С. Шах Чикаґо; Ф. Зарічний, Воррен; С. Кучовський, Трентон; А. Крайґ, Міннеаполіс; А. Моцьо, Чикаґо; д-р І. Марченко, Пассейк; В. Шиш, Ґарфільд; А. Ваньо, Валлінґтон; І. Корчинський, В. Шембель, Бінґгамптон; А. Корчак, Ґросс Іла, Е. Тріска, Ню Йорк; В. Боднарський, Вест Істон; Я. Млинко, Емрідж; М. Левіш, Віллепорт; М. Семянчук, Чикаґо; Д. Бобиляк, Нюарк; І. Сломошинський, Ріверсайд; С. Попель, Фарґо; А. Коцан, Ойл Сіті; Т. Скерпан, Сайр; о. І. Іляшенко, Ламбертвілле; Т. Голяш, Чикаґо; М. М. Палила, Гопелаун; В. Литвинишин, Фінікс.

ЗАВВАГА: Окремо проголошуємо вплати, які надійшли на Фонд СКВУ (Світового Конґресу Вільних Українців) і на покриття коштів оголошення в „Ню Йорк Таймсі".

Владика Мстислав, духовенство і сотки пластунів...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

УПС „Чорноморці", члени Куреня УСП-ок „Чорноморські Хвилі" та представники старшопластунських і сеньйорських куренів, довколишніх Пластових Станиць, члени Головної Пластової Ради, Головної Пластової Булави, Крайової Пластової Ради і КПСтаршини ЗСА. В Церкві-Пам'ятнику домовину зустрів владика Мстислав, Митрополит УПЦ в ЗСА, який з видимим зворушенням говорив про Покійного, якого знав від малого хлопчини. Він теж відправив панахиду в асисті отців А. Селепини, В. Борецького і Ф. Коваленка. Відтак жалобний, здавалось без кінця, похід пластунів з прапорами, знаменами, духовенства, родини і громадянства вирушив на місце вічного спочинку сл. п. пл. сен. Ярослава Лучканя. Домовину, прикриту прапором „Чорноморців", несли на раменах його друзі зі сеньйорського і ст. - пластунського куреня, а вінок у синьо-біло-чорних барвах та китицю калини представники куренів „Чорноморців" та „Чорноморських Хвиль". Після останньої відправи над могилою промовляли о.канцлер А. Селепина, капелян Пласту в ЗСА, о. В. Базилевський, як представник Екзекутиви УККА, пл. сен. Б. Павлюк від друзів із Куренів „Хмельниченки", пл. сен. С. Кузьмович від Крайового і Головного Пластового Проводу та пл. сен. Я. Гладкий від „Чорноморської Ради". Він теж в імені Начального Пластуна наділив посмертно сл. п. сен. Ярослава Лучканя Орденом св. Юрія в золоті, передаючи цю відзнаку, в супроводі пл. сен. Л. Гевка і ст. пл. О.Поповича, дружині покійного Валентині. Вкінці пластуни заспівали своєму другові в останнє пластове „На добраніч".

На традиційних поминках, якими проводив пл. сен. М. Ганушевський, промовляли О. Теслюк, о. В. Базилевський і П. Шагай, голова Відділу ООЧСУ в Гартфорді, а молитву провів о. протоієрей Ф. Коваленко. В часі усіх відправ співав український хор з Гартфорду під проводом В. Романишина, а похоронами займалися друзі сеньйори із Куреня „Чорноморці" під проводом курінного пл. сен. Л. Гевка.

НА ФОНД СКВУ

За час від 1-го вересня 1973 року по день 25-го вересня 1973 року були такі вплати:

Український Народний Союз — Централя — Джерзі Сиві, Н. Дж. $ 2,500.00

Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку, Н. Й. 500.00

По 50.00 дол. Володимир Дучинський, Клівленд, Огайо, д-р Олександер Фаріон, Чикаґо, Ілл.

40.00 дол. Теодор Гелемей, Перт Амбой, Н. Дж.

По 25.00 дол.: Юрій і Ірина Волошин, Ню Йорк, Н. Й., о. Антін Борса, Джерзі Сіті, Н. Дж.; Роман і Євгенія Будзяк, Детройт, Мич.; о. Владімір Грабець, Трентон, Н. Дж.; монс. Стефан Гринюк, Олифант, Па.; Юрій Микуленко, Орендж, Н. Дж.; Петро Кіра, Бруклин, Н. Й.; Федерко Василь, Олифант, Па.; Михайло Лозинський, Сан Сіті, Арізона; д-р Осип Оришкевич, Бруклин, Н. Й.; Митрополит Мстислав, Савт Бавнд Брук, Н. Дж.; Володимир Шкільник, Акрон, Огайо; Ігор і Орися Рудинські, Парма Огайо; Василь Мокей, Вотервліт, Н. Й.

По 20.00 дол.: о. І. Ткачук, Ню Йорк, Н. Й.; І. Р. Костюк, Трентон, Н. Дж.; д-р Іван Сєрант, Ню Йорк, Н. Й.; Павло Галатин, Асторія, Н. Й.; Йосиф Білоус, Воррен, Мич.; д-р Омелян Лебедович, Вотерфорд, Мич.; Омелян Жулинський, Нюарк, Н. Дж.

По 15.00 дол.: Українське Політично-Наукове Товариство, Фолькрафт, Па.; Головна Управа СВУ і О. Калиник, Ню Йорк, Н. Й.; Йосиф Рибій, Чикаґо, Ілл.; о. Андрій Хлистун, Філядельфія, Па.; Марія Мазур, Філядельфія, Па.

По 10.00 дол.: Ліґа Американців Українського Походження, Чикаґо, Ілл.; М. Пилипчак, Джерзі Сіті, Н. Дж.; Мирон Сурач, Седдл Ривер, Па.; Петро і Іванна Федорів, Філядельфія, Па.; Йосиф Войтович, Ню Йорк, Н. Й.; С. Грицищин, Картерет, Н. Дж.; д-р М. Стахів і п-ні Франка, Скрентон, Па.; Софія Теслюк, Ню Йорк, Н. Й.; Ігор Загайкевич, Мейплвуд, Н. Дж.; Юрій Грицюк, Бронкс, Н. Й.; Володимир Дитиняк, Картерет, Н. Дж.; Михайло Дикун, Ню Бритен, Конн.; проф. Віктор Приходько, Ню Йорк, Н. Й.; Данило Лукавий, Бронкс, Н. Й.; Антін Яворський, Гартфорд, Конн.; Іван Гривко, Клівленд, Огайо; Володимир Й. Маєвський, Арлінґтон, Вірдж.; Вальтер Боярський, Юніон, Н. Дж.; Т. Шмотолоха, Асторія, Н. Й.; Микола Воскрес, Воррен, Мич.; Іван Макар, Бруклин, Н. Й.; Роман Стефанюк, Джексон Гайтс, Н. Й.; Олена Харамбура, Рочестер, Н. Й.; Осип Врублівський, Парма, Огайо; Марія Ґерус, Юніон, Н. Дж.; Богдан Дубик, Трентон, Н. Дж.; Михайло Майкел, Кервил, Тексас; А. Дорошенко, Ґрефтон, Віск.; І. Бабюк, Рочестер, Н. Й.; Маріян Заблоцький, Детройт, Мич.; Мирослав Роговський, Ірвінґтон, Н. Дж.

8. 60 дол. Олекса Дзілюк, Чикаґо, Ілл.

По 5.00 дол.: Олена Коровицька, Філядельфія, Па.; Калістрат Семенюк, Клівленд, Огайо; Михайло Кобилянський, Лонґ Айленд Сіті, Н. Й.; Дмитро Дячишин, Фордс, Н. Дж.; Николас Чучак, Філядельфія, Па.; Ґеорґ Чайка, Фріменсбурґ, Па.; Микола Тимків, Філядельфія, Па.; Роман Грабець, Клівленд, Огайо; А. Букшована, Байон, Н. Дж.; В. Флюнт, Бостон, Масс.; Богдан Любачівський, Цицерон, Ілл.; Ксеня Підперігора, Детройт, Мич. Верхоглад Микола, Цицерон, Ілл.; Андрій Суняк, Кентон, Огайо; Оксана Король, Ірвінґтон, Н. Дж.; Емілія Панко, Карнеґи, Па.; проф. А. Архимович, Розендейл, Н. Й.

ГРОМАДЯНИ!

Ню Йорк, вересень 1973

За Вашою активною співучастю та матеріяльною допомогою відбувся в листопаді місяці 1967 року в Ню Йорку величавий Перший Світовий Конґрес Вільних Українців.

Дні цього Конґресу залишилися як незабутні дні на ціле наше життя!

Покликаний на тому ж Конґресі Секретаріят впродовж шістьох років провів значну працю та забезпечив координацію дії українського громадського життя у вільному світі.

Перед нами Другий Конґрес СКВУ. Він відбудеться в перших днях листопада в Торонто, Канада. Ми певні, що учасниками його будуть представники всіх релігійних, політичних і громадських організацій у вільному світі. Підготова такого Конґресу вимагає багато грошей. Збіркою фондів у поодиноких країнах мають зайнятися центральні організації тих країн. В З'єднаних Стейтах Америки збіркою фонду займеться Український Конґресовий Комітет Америки.

Тому сьогодні оцим нашим Закликом звертаємося до Вас, Вельмишановні Пані і Панове, щоб Ви своєю щедрою пожертвою допомогли зорганізувати і перевести Другий Конґрес СКВУ.

За Вашу допомогу складаємо Вам наше щиросердечне спасибі!

З правдивою до Вас пошаною

ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ
АМЕРИКИ

ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

про членську кампанію УНСоюзу, про можливості дальшого росту і скріплення УНСоюзу та поширення його служби членству і цілому українському народові. Зокрема звернув В. Сохан на залежність збільшеної допомоги всім починам української спільноти від збільшення членства УНСоюзу. Він теж розказав слухачам про збіркову акцію УНС на СКВУ та участь представників УНСоюзу в цьому Конґресі і про підготовку УНСоюзу до чергової конвенції.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ У РОЧЕСТЕРІ

Організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Рочестеру та околиці відбулися в суботу, 29-го вересня, з участю 18 представників місцевих Відділів. Збори відкрив і ними проводив заступник голови Окружної Управи К. Шевчук. Протокол з попередніх зборів відчитав секретар Округи Володимир Гавриляк, а після затвердження протоколу приступили доповідачі з централі до обговорення справ членської кампанії. Заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан поінформував про стан членства УНСоюзу, вказав на можливості посилення членської кампанії та подав ряд практичних порад для організаторів. Обласний організатор Василь Оріховський зреферував стан членської кампанії 1973 року в цій Окрузі і запропонував усім зацікавленим урядовцям Відділів влаштування організаторських курсів, якими він би зайнявся. Вкінці В. Оріховський вручив, в асисті В. Сохана, відзначення за здобутки в членській кампанії: золоту відзнаку Василеві Поповичеві за придбання в 1973 році понад 25 нових членів, та срібні відзнаки Теодорові Кубаричеві і Володимирові Гаврилякові за здобутки понад 10 нових членів. В дискусії, яка слідувала за доповідями, були порушені справи виплачених грамот кляси Р-20, дивіденд, допомоги молодечим організаціям, організації нових членів серед молоді та нового молодечого Відділу в Рочестері, на що дискутанти одержали від доповідачів вичерпні відповіді. Вкінці нарад порушено питання відзначення в Окрузі 80-річчя „Свободи" та недалекого вже 80-річчя УНСоюзу і вирішено обговорити ці справи докладніше на черговому засіданні Окружної Управи.

В Ню Йорку відбувся багатолюдний З'їзд Мирян

(Закінчення зі стор. 1-ої)

смієио відпочивати, але дальше працювати.

Д-р Петро Білянюк, відомий і визначний український богослов, висловив думки на тему „Основи Вселенської Церкви і конечність помісности УКЦ". Він подав розуміння Церкви, підкреслив окремі важливі і складові фактори в Церкві, наголосив їх значення так, як слід їх розуміти та застосовувати в житті. Звернув окрему увагу на становище УКЦеркви, її законів і різних приписів. „Нам цього не треба творити, бо наша Церква має свої устави і закони, які є зібрані в „Кормчій Книзі". Нам треба звернутись до нашої спадщини, а там все знайдемо, що віддаватиме духа нашої мислі" — говорив доповідач.

Д-р Ярослав Крив'як говорив на тему: „Мирянський Рух в другій декаді". Доповідач заторкнув широкий вахляр церковних проблем, які виходили далеко поза рямки проблеми патріярхату. В першу чергу підкреслив проблему незалежности мирянського руху. Мирянський рух постав спонтанно, є незалежним і таким повинен остатись, бо якраз в цьому його сила. Незалежність мирянського руху не виключає співпраці з іншими, навпаки, вона є конечна. Заторкнув ситуацію Церкви в Україні, що ставить перед нами певні вимоги і завдання, які ми повинні сповнити. Двері наших владик і священиків повинні бути відчинені для всіх мирян. Підкреслив, що існує конечність і потреба нав'язати братньо-щирий діялог з закарпатцями, що згуртовані в Мунгальській Метрополії, і нашими братами православними. Знаходити мости сполуки. Наголосив проблему нових священиків, підкреслюючи, що на цю тему багато говориться, але мало робиться. Життя підказує, що нам потрібна одна, на високому рівні духовна семінарія. На закінчення підкреслив, що мирянський рух повинен поширити свою мережу, поставити добре пресовий орган і включити до нашої праці молодь та держати тісний зв'язок з мирянськими клітинами у діяспорі.

Інж. Степан Процик говорив на тему: „Зберегти незалежність Мирянського Руху". Дав узасаднення до поставленої теми і вказав на певні тенденції і заходи, щоб Т-во за Патріярхальний Устрій, що спирається на безпосередньому членстві, якось підпорядкувати. Не раз такі акції проводиться під патронатом благородних ідей. Незалежність мирянського руху мусить бути задержана так від ієрархів, як і від політично-партійних елементів, які в останньому часі виявили велике зацікавлення.

Перед початком дискусії д-р Сидоряк з Янґставну подав свої думки і суґестії на тему патріяршого фонду. Він подав деякі цифри де скільки зібрано під час останньої візитації Блаженнішого Кир Йосифа на патріярший фонд і вказав, що існує деяка неспівмірність. Бідніші й менші громади були щедрішими, як великі й багатші. Запропонував, щоб створити для цього окрему комісію, яка зайнялася б видрукуванням відповідних жетонів та переводила збірку.

Дискусію започаткували два приятелі українського мирянського руху о. проф. Малоні і проф. д-р Бирд, яких авдиторія привітала довгими оплесками. Отець Малоні звернувся словами: — „Брати і сестри в Христі, хочу вам сказати вість, яка не є веселою для вашої церкви. Кінець цього року і початок наступного є дуже важливі і рішальні для вашої Церкви. В цьому часі має вирішитись доля УКЦеркви. Це у великій мірі буде залежати від вас, ваших владик і всіх вас разом. Бій буде відбуватись на високому щаблі. Блаженніший Кир Йосиф є вами визнаний першим патріярхом, слухайте його голосу — його голос, це святий голос".

Д-р Бирд у свойому виступі підкреслив появу статті в „Ню Йорк Таймс-і" про кардинала Міндсентія і порівняв його з Блаженнішим Кир Йосифом, який висидів не в американській амбасаді, але на засланні 18 літ. Правильно було сказано кардиналові Фюрстенберґові, а сьогодні секретареві Священної Конґреґації Архиєпископові Маріо Бріні — не торгувати УКЦерквою. Під час останньої візитації Блаженнішого проголосили його першим патріярхом, а тепер треба проголосити Києво-галицький патріярхат.

Дискусія була широка й жвава. Спершу відбулась дискусія над заслуханими доповіддями. Пітсбурці і філядельфійці шляхом інформації подавали вістки про демонстрації, що відбулись з нагоди приїзду на візитацію нашої метрополії і парохій секретаря Священної Конґреґації для Східніх Церков архиєпископа Маріо Бріні, який під сучасну пору ще візитує у ЗСА. В дискусії наголошувано, що після поїздки Блаженнішого визнано його патріярхом і так його поминали, але тепер вже цього не робиться. Тільки в деяких парохіях поминають, як патріярха. Під тим оглядом дещо краще мається справа в Канаді. Підкреслювано, що конечним є відбути Собор нашої Церкви, в якому повинні бути заступлені єпископи, священики, монаші чини і миряни. Відмічувано, що владики не змінили своєї настанови до проблем упорядкування нашої Церкви, відмовляють організованому мирянському рухові розмов з ними на цю тему, а з другого боку намагаються в якийсь спосіб підпорядкувати деякі організації, що поставили собі за ціль змагатись за патріярхат. Не однократно підкреслювано зайве і не потрібне дублювання організацій на церковно-мирянському відтинку. Багато разів повторювано і відмічено в резолюції про знесення целібату у нашей Церкві. Цей факт зокрема був виявився під час дискусії над резолюціями. Резолюційна комісія, що була вибрана у складі: д-р Роман Осінчук — голова, Микола Галів — секретар, ред. Василь Качмар, о. проф. Малоні, д-р Петро Біланюк, Іванна Гарасовська, інж. М. Тимяк, д-р Вітковський, мґр Сенижак і д-р М. Мендюк опрацювала загально поміркованi резолюції то все ж таки присутні учасники не були вдоволені з деяких пропозицій резолюційної комісії і шляхом голосування перерішувано таку чи іншу точку, що додати, а що викинути.

ШЛЯХ МОЛОДІ

ВСТУПАЙМО В РЯДИ СУМ-у!

Пословиця каже, що „молодь — це цвіт нації, це надія і майбутність народу". Якою буде молодь, якою виховається молодь, таким і буде народ. В умовах нашого життя в ЗСА та з уваги на події в Рідному Краю, українська молодь та належне її патріотичне виховання становлять центр уваги нашого суспільства. Всі сили української громади є і мусять надалі бути спрямованими на те, щоб зберігти українську молодь при українстві, передати їй любов і пошану до всього рідного та сформувати в ній належне ставлення до поневоленої, але нескореної Батьківщини-України. Одним з найважливіших способів цієї боротьби за збереження українського обличчя нашої молоді є якраз приналежність до молодечих організацій, в перших рядах яких стоїть Спілка Української Молоді. Спілка Української Молоді — СУМ — це найбільша українська молодеча організація в вільному світі, із яких 15,000 членами в одинадцятьох країнах нашого поселення, та одна з найбільш активних на полі національної, виховної, культурної і суспільної діяльности. При допомозі сходин і апелів, гутірок, співу, самодіяльности і спорту, мандрівок і літніх таборів, Спілка Української Молоді допомагає дитині виробити характер і своє власне „я", і стати кращою людиною; сформувати національну свідомість і стати свідомим, патріотичним українцем; пізнати здобутки українського народу — його історію і культуру, та засвоїти різні форми його мистецтва і, найважливіше, ввійти в круг української молоді і тим самим зберегти її від шкідливих впливів вулиці та довкілля.

Обов'язком кожної української дитини — молодшої чи старшої — є належати до української молодечої організації, а батьків — пильнувати і дбати за активність їх дітей у тих же організаціях.

З місяцем вереснем, коли починаються зайняття і сходини СУМ-у, варто батькам призадуматися над своїми дітьми і, якщо вони ще не належать до української молодечої організації, вписати їх в ряди Спілки Української Молоді.

175 учасників на Вишкільнім Таборі СУМА в Елленвіллі

Цьогорічний тритижневий Вишкільний Табір СУМА „Борці за Правду" почався 12 серпня ц. р. в Кетскиллських на Сумівській Оселі в Еленвіллі, Н. Й., та тривав аж до суботи, 1 вересня. 175 старших юначок і юнаків, віком від 15 до 18 років, прибули з таких Осередків СУМА як Ню Йорк, Філядельфія, Ірвінґтон - Нюарк, Сиракюзи, Рочестер, Бостон, Парма, Фініксвіл, Пассейк, Виппані, Ютика, Ню Гейвен, Йонкерс та Обурн. Найбільша група в числі понад 40 прибула з Осередку в Ню Йорку, а з найдальшої віддалі прибули сумівці з Осередку Парма, Огайо.

Командантами Вишкільно-Табору СУМА в цьому році були: в першій половині таборування — мґр Євген Гановський, голова ГУ СУМА, а в другій — мґр Іван Кобаса, головний булавний юнацтва СУМА. В склад Команди входили студенти університетів: бунчужний — Роман Дашавець (Бостон), писарка — Мирослава Левенець (Асторія), кошова — Дарія Гавришків (Обурн), кошовий — Ігор Зварич (Йонкерс), заступник кошового — Стефан Шкафаровський (Йонкерс); медсестри — Маріянна Мечник та Ірина Столяр (обидві з Філядельфії). Викладачами на Вишкільному Таборі були: праф. Зенон Саган, головний виховник; мґр Євген Рен з Німеччини, проф. Микола Богатюк, проф. Мотря Богатюк, мґр Євген Гановський, Михайло Фурда, мґр. Іван Кобаса, маестро Роман Левицький, та мґр Тарас Бідяк.

Учасники Вишкільного Табору „Борці за Правду" поглиблювали знання з української історії, літератури, культури, економічної географії, та СУМ-ознавства, як теж вивчали способи практичного пристосування тих предметів у праці з Юнацтвом в поодиноких Відділах та Осередках.

В цьому році для спорту і тіловиховання, яким керував учитель американської середньої школи мґр Тарас Бідяк з Чикаґо, був для вжитку найновіший здобуток Оселі СУМА в Елленвіллі — модерний спортовий майдан, який складається з площі для копаного м'яча, відбиванкових кортів, треку тощо. На цьому майдані в червні ц. р. відбулися дуже успішні Спортові Ігрища, що їх спонзорувала Конференція українських студентських і молодечих товариств при УККА з участю понад 450 української молоді. Цю ж модерну площу вживала з великим успіхом Спортова Школа СУМА, яка тривала від 28 липня до 11 серпня під фаховим керівництвом молодих учителів тіловиховання американських середніх шкіл.

Гаслом цьогорічного Вишкільного Табору СУМА „Борці за Правду" були слова Василя Симоненка „Україно, ради Тебе мислю і творю". Силами вишкільників відзначено окремими вміло-підготованими і добре виконаними, „Сумівськими Вогнями" річниці НТШ, Голоду в Україні, повстання АБН, і смерти Василя Симоненка. Теж, влаштовано Вечір присвячений українським інтелектуалістам в Україні; вислухано доповіді Зої Когут, ред. І. Дурбака і д-р І. Соневицького; та відбуто дружню зустріч і спортові змагання з учасниками Курсів Українознавства на Союзівці, які прибули на на Оселю СУМА під проводом двох своїх викладачок, сумівок і колишніх учасниць сумівських вишкільних таборів в Елленвіллі.

Вишкільний Табір офіційно закрито в суботу, 1-го вересня, в часі Святочного Відкриття XXII Всеамериканського Маніфестаційного Здвигу СУМА, словом коменданта, мґр Івана Кобаси та роздачею свідоцтв відбуття Табору.

МКБ

ДЕСЯТИЙ КОНГРЕС СУМ

Як відомо, в днях 26-27-28 жовтня 1973 р. в Торонті відбудеться Х-ий Світовий Конґрес Спілки Української Молоді. Для канадського терену буде це четвертий раз, що СУМ у Канаді буде господарем Конґресу.

Перший Конґрес на чужині відбувся 20-24 березня 1947 року в Авґсбурґу, Західня Німеччина. Наступні Конґреси відбулися: II-ій в квітні 1948 р. — Західня Німеччина, III-ій в травні 1949 року — Західня Німеччина, IV-ий в січні 1952 р. — в Брюсселі, Бельгія, V-ий в червні 1955 р. в Торонті, Канада, VI-ий в червні 1958 р. — Торонто, Канада, VII-ий у вересні 1962 р. (у двох частинах) — Ню Йорк, ЗСА і Париж, Франція, VIII-ий в лютому 1966 (у двох частинах) — Торонто, Канада і Лондон, Англія, IX-ий (у двох частинах) — листопад 1969 р. у Ню Йорку, ЗСА і в січні 1970 р. в Лондоні, Англія.

Усі Конґреси розглядають важливі справи, пов'язані з організаційною, виховною, суспільно-громадською і політичною діяльністю СУМ в усіх країнах сумівського розселення. Вводять зміни статуту, затверджують правильники і посібники, визначують напрямні в постановах, схвалюють резолюції. Конґреси обирають центральні органи СУМ та визначають місце осідку Центральної Управи.

Зрозуміла річ, самі Конґреси неспроможні в короткому часі справитися з усіма великими завданнями. Багато цінного матеріялу для розгляду Конґресом пропонує Центральна Управа, як і матеріяли, що були прийняті на Пленумах центральних органів, які відбуваються в половині кожної каденції. Для більшої ефективности й успішности Конґресу, Центральна Управа покликала передконґресові комісії, завданням яких переглянути статут і правильник СУМ. Статутову Комісію очолює д-р Б. Стебельський. чолює д-р Б. Стебельський, програмову очолив мґр Є. Гановський, фінансово-бюджетову і видавничо-пресову — інж. В. Олеськів, мандатно-номінаційну — М. Підгірна і комісію відзначень на Конґресі за довголітню працю в користь СУМ очолив М. Фурда. Крім ділових комісій працює покликана Центральною Управою Організаційна комісія, що її очолив мґр Т. Буйняк.

На Таборі „Полісся" в „Холодному Яру"

„Холодний Яр". Чарівна Оселя СУМА в північній частині стейту Ню Йорк, недалеко Боффало і Рочестеру, на якій відбувався в днях 8 липня до 5 серпня Виховно-відпочинковий Табір Ю СУМА „Полісся", тринадцятий з черги на цій Оселі. Командантом Табору був молодий дружинник з Філядельфії, д. Роман Мірчук, а його команда — самі молоді люди, сумівці-дружинники та студенти університетів, які, одначе, не вперше на виховних постах: подр. Марія Лисак — головна виховниця, д. Юрій Крупа — бунчужний, подр. Дарія Гавришків — писарка, подр. Наталка Була — медсестра, д. Богдан Дрочак — спортовий референт, подр. Марія Гладун — виховниця, проф. Андрій Мороз — бібліотекар; подр. Ліля Білоус та дд. Богдан Пристайко і Богдан Балко — обозні; д. Євген Рен — виховник; дд. Петро Час, Богдан Мороз і Юрій Бурлака. Знаменита кухня була під зарядом пань з Рочестеру.

Оселя СУМА власна, з великими гарними лісами і площами, з річкою чистої гірської води, в якій раділо юнацтво щоденною купелею і соняшним теплом, бо погода була весь час гарна.

Щодня з юнацтвом проводилось гутірки на виховні теми й теми українознавчі; самодіяльність, забави, руханку, теренові гри і спортові змагання; мандрівки (до „Рашфорд Лейк", „Летчверт Парк", „Фільмор Парк", на молочну фарму, до музею природознавства, і т. д.); проби хору і всіх таборовиків; та різні алярми, вимарші і т. п. Впродовж місяця таборування відбулись чотири гарні „Сумівські Вогні"-ватри, присвячені „Нескореним в Україні", Творцям СУМ-у, 40-літтю голоду в Україні, та Василеві Симоненкові, та ряд малих вогників, які переводили на зміну підтабори „Чайки", „Горлиці" і „Орли". Кожної неділі оо. душпастирі з Боффало (о. декан П. Івахів, о. П. Греськів, о. Д. Лаптута ЧНІ, та о. крил. Городиський) відправляли Богослужбу та виголошували змістовні проповіді.

На останню, прощальну, ватру прибуло багато батьків і гостей. ... Ватра догаряла, а юнацтво ще довго співало і гуторило з собою та з своїми виховниками — жалко було їм від'їжджати звідти, де набрали і фізичної сили та здоров'я, але ще більше — духового гарту. А від'їжджаючи, таборовики поетановили приїхати знову на наступний рік, приєднуючи до свого гурту ще більше, зокрема тих, які в цьому році не були в таборі.

... Минули дні таборування. Лишивсь лиш милий спомин і пісня, яка дзвенить в серцях тих, які таборували на „Холодному Ярі":

„В гору прапори,
слухай наказ
Де б не прийшлося
нам жити.
Більшого щастя нема
для нас,
Як Україні служити!"

Євген Рен

З літніх таборів СУМА

В часі літніх місяців, коли молодь має вакації від науки, Спілка Української Молоді, замість теж переривати свою таку багатогранну і корисну виховну працю, користає з вільного часу Сумівського Юнацтва, щоб провести з ним ще більш інтенсивну працю та поглибити в ньому український і сумівський дух. Для цього, СУМ звертає своє обличчя до життя в природі, та влаштовує серед природи — далеко від гумору, шуму і злих впливів міських вулиць — літні табори. Переважно ці табори відбуваються на посілостях СУМ-у, яких в ЗСА є п'ять.

Цього року, на всіх Оселях СУМ в ЗСА відбулись літні сумівські табори — однотижневі мандрівні табори; трьотижневі вишкільні, та цілолітні виховно-відпочинкові. Всього юнацтва, яке таборувало на цих оселях, було 950.

Відбувся Перший Спортовий Табір на Оселі СУМА в Елленвіллі

В неділю 30 липня 1973 р., в передвечірніх годинах, розпочався офіційно на сумівській Оселі в Елленвіллі, Ню Йорк, Перший Спортовий Табір, участь в якому взяли понад 100 юначок і юнаків в віці від 12 до 18.

Відкриття Табору відбулося безпосередньо після закінчення мистецької програми XXIV Зустрічі Українців Канади й Америки на таборовій площі, де після звіту, голова СУМА мґр Є. Гановський покликав Команду Табору в складі: Ярослав Петрик — комендант, Роман Дашавець — бунчужний, Ірка Куца — писар й Іванка Бакович — медсестра. Відтак представив інструкторів, яких Головна Управа СУМА заанґажувала для ведення програми Табору, а саме: Степана Касіяненка — інструктора фізичного виховання середньої школи в Петерсоні, як головного інструктора; Анатолія Поповича з м. Брукляну, студента фізичного виховання та визначного українського змагуна; Тараса Бідяка, абсольвента фізичного виховання Торонтського Університету і тренера СК СУМА „Крила" в Чикаґо; Галю Харченко, абсольвентку фізичного виховання Варшавського Університету та Мирона Домараца з Пассейку, інструктора фізкультури і суддю — на інструкторів. Кожний з інструкторів відповідав за окрему ділянку вишколу, як наприклад, копаний м'яч, відбиванку, легкоатлетику, і т. п. В програму дня Спортового Табору входили: ранній прорух, дополудневі фізичні заправи, теорія і практика спортових гор, а відтак дружинові змагання до заходу сонця. Після вечері кожного дня висвітлювалось спортові фільми та відбувались гутірки на теми фізичного виховання.

Спортовий Табір ім. Тараса Чупринки тривав повних два тижні, тобто, до суботи, 11 серпня, і закінчився спеціяльним прийняттям, в часі якого роздано грамоти і чаші змагунам або дружинам які здобули найкращі успіхи в часі таборування.

Грамоти в легкоатлетиці одержали:

1. В бігу: Хлопці (12-13) — 60 ярд.: Микола Глушко (8.5 сек.), Роман Скала (8.5) і Марко Гошко (8.9); Дівчата (12-13) — 60 ярд.: Дженет Вонтз (8.8), Анна Романцьо (9.1), Марійка Загалькевич (9.1); Хлопці (12-13 — 220 ярд.: Михайло Глушко (34.5 сек.), Володимир Сидор (34.6), Марко Гощко 34.8); Дівчата (12-13) — 220 ярд.: Дженет Вонтз (33.5 сек.), Марійка Загалькевич 35.4) і Анна Романцьо (35.6); Хлопці (14-18 — 100 ярд.: Мирон Мокій 12.8 сек.), Михайло Дзюбас (13.0), Володимир Пліщак (13.7); Хлопці (14-18) — 440 ярд.: Андрій Банадиґа, Василь Мачула, Мирон Мокій; Дівчата (14-18) — 60 ярд.: Оксана Ґенсьор (9.0), Галя Перун 9.09), Орися Щудлюк (9.1); Дівчата (14-18) — 220 ярд.: Галя Перун (36.6 сек.), Орися Щудлюк 36.7), і Зоріяна Дашавець (36.8).

2. Скок в далечінь: Хлопці (12-13 — Роман Скала (13.3 ф.), Марко Гошко (12, 6 1/2), Петро Роґальський (12.5); Дівчата (12-13) — Дженет Вонтз (11.7 ф.), Наталка Кіцюк (10.6 ф.); Хлопці 14-18) — Андрій Банадиґа (15.2 ф.), Стефан Макух (13.11 1/2), Роман Ленів (13.10); Дівчата (14-18) — Орися Щудлюк 12.7 1/2), Анна Тарас (12.6 1/2), Наталка Строцька (12.5 1/2.

3. Мет диском: Хлопці (12-13) — Євген Лоза (63.7 ф.), Василь Черепанин (57.8), Орест Колибабюк (41.6); Дівчата (12-13) — Оксана Микитин (40 ф.), Маріянна Фінів (38.8), Наталка Кіцюк (35); Хлопці (14-18) — Андрій Банадиґа (109.8 ф.), Остап Набережний (80.3), Роман Ленів (72.2); Дівчата (14-18) — Христя Рудзінська (60.2 ф.), Оксана Ґенсьор (56.7), і Орися Щудлюк (58.11).

Юначки справляють руханку в часі Спортового Табору СУМА в Елленвілл, Н. Й.

Учасники Табору „Береґ Чекань" на Оселі СУМА „Хортиця" біля Клівленду вирушають на прогульку „Фіндалі Парк".

4. Стусан кулею: Хлопці (12-13) — Роман Скала (23ф. 7ін.), Євген Лоза (23.2), Петро Роґальський (23.0); Дівчата (12-13) — Маріянна Фінів (16,0), Оксана Микитин (14,4); Хлопці 14-18) — Андрій Банадиґа (40 ф. 4 інч.), Василь Мачула (37,2), Михайло Дзюбас (37,0); Дівчата (14-18) — Христина Рудзінська (24,9), Ляриса Век (22,3), Оксана Ґенсьор (21,6).

5. Мет ратищем: Хлопці (12-13) — Микола Глушко (52ф. 2ін.), Андрій Глушко (48,), Євген Лоза (46 ф. 5-1/4 ін.); Дівчата (12-13) — Дженет Вонтз (39,7), Наталка Кіцюк (28,10), Маріянна Фінів (26,3); Хлопці (14-18 — Петро Сметанюк (84,-9), Никола Ґеба (63,10), Володимир Фриз (58,5); Дівчата (14-18) — Христя Рудзінська (43,11), Орися Щудлюк (39,9), Оля Рогатинська (31, 2-1/2).

Учасники теж одержали грамоти за найкращі індивідуальні осяги:

1. В копаному м'ячі: найкращий напасник — Михайло Глушко, найкращий оборонець — Стефан Дашко; найкращий змагун копаного м'яча — Василь Коцур; за найкращий поступ в копаному м''ячі — Мирон Колодій; за найкращу спортову поставу — Євген Лоза; Чемпіон підкидання м'яча головою-коліном-ногою — Михайло Глушко; першенство карних стрілів на ворота — Євген Лоза; першенство заведення м'яча з перешкодами — Михайло Глушко, першенство за точні подачі м'яча — Станіслав Набережний; першенство підкидання м'яча головою — Василь Коцур; першенство за точні стріли на ворота — Михайло Лоза.

2. У відбиванці: Найкращі напасники — Христя Рудзінська і Роман Ленів; найкращі оборонці — Катруся Щудлюк і Петро Сметанюк; за найкращу спортову поставу — Орися Щудлюк — Михайло Грицьковян; за найкращий поступ у відбиванці — Анна Носаль і Йосиф Кріса; найкращі змагуни — Оксана Ґенсьор і Василь Мачула.

В змаганнях дружин копаного м'яча і відбиванки, місця здобули:

1. В копаному м'ячі: перше місце — „Козаки" (капітан С. Дашко), друге — „Золоті Крила" (капітан В. Сидор), третє — „Орли" (капітан М. Дзюбас), а четверте — „Київ" (капітан С. Набережний).

2. У відбиванці: Хлопці — перше місце — „Чорноморці (капітан В. Мачула), друге — „Стрільці" (капітан П. Сметанюк), третє — „Запорожці" (капітан Є. Серабин). Дівчата — перше місце — „Веселка" (капітан З. Дашавець), друге — „Крилаті" (капітан О. Ґенсьор), третє — „Зірки" (капітан — М. Круковська), а четверте — „Щурі" (капітан Н. Строцька).

В часі свого тривання, Спортовий Табір ім. Т. Чупринки двічі мав нагоду зустрітись в дружніх змаганнях з Спортовою Школою „Чорноморської Січі". В першій зустрічі, яка відбулась на Оселі Робітничого Союзу „Верховина" в Глен Спей, дружини „Чорноморської Січі" виграли змагання копаного м'ча і відбиванки (дівоча дружина), а хлоп'яча дружина СУМА — змагання відбиванки. В часі другої зустрічі, яка відбулась на Оселі СУМА в Елленвіллі, відбиванки вийшли дружини СУМА, а в змаганнях копаного м'яча — дружина „Чорноморської Січі".

Є підстави сподіватись, що учасники цього Спортового Табору, першого свого роду на Оселі СУМА, багато скористали, а головно від своїх молодих і справді фахових інструкторів. Молоді юначки і юнаки набрали фізичної заправи, вправности і досконалости в поодиноких родах спорту і напевно багато з них стануть добрими змагунами, які своїми осягами зможуть принести добру славу українському імені.

П. С. СУМА

Старші Юнаки Табору „Береґ Чекань" на „Хортиці" біля Клівленду „переносять" Свято-купальський вогник

Підтабір Старших Юнаків Табору ім. Василя Симоненка в Елленвіллі, Н. Й., Готуються до „Вечірки"!

ТАБОРОВА ПІСНЯ

Пісенька, що її співали на мелодію „У горах Карпатах" по останній ватрі в таборі Оселі СУМА в Еленвіллі Ю. Оля Пищалка і Ю. Роман Кормелюк.

От тут на оселі хотіли б ми жить,
Згори на долину хотіли б ходить.
Тут пташки співають весело все уха-ха,
І голосок трубки нас будить щодня.

От тут на оселі в нас річка пливе,
А біля річеньки блищить озерце.
Вчимося й співаєм, весело все уха-ха.
Щасливе й безжурне пливе тут життя.

Бувайте здорові, прощайте, друзі.
До дому вже їдемо завтра всі.
Гартуйсь! — Усім кличем. Не плачте! гей уха-ха
Ми згадувать будем оселю щодня.

Співається на мелодію „У горах Карпатах".

Ще про табір „Береґ чекань" на „Хортиці"

Хоч Осередки СУМА в Клівленді та Пармі числово невеликі, все ж таки вони можуть похвалитись чимось, чим не може не один більший Осередок — власною Оселею. Розлога на 75 акрів, Оселя „Хортиця" положена над чудовим, 8-акровим озером з пляжею, пристанню, і човнами для вжитку сумівського юнацтва. Оселя теж посідає простору кухню, велику спортову площу, та розлогі ліси, пригожі для юнацького таборування, теренових гор і нічних алярмів.

Кожного року, в часі літа, сумівське юнацтво прибуває на „Хортицю", щоб відбути своє літнє таборування і відпочити серед природи, далеко від гамору, руху і бруду міста. Цьогорічний Виховно-відпочинковий Табір, на якому таборувало яких 75 юнацтва, тривав два тижні, від 1-го до 15-го липня і носив назву „Береґ Чекань" в честь поета Василя Симоненка, десятиліття смерти якого обходимо цього року. До складу Команди Табору „Береґ Чекань" входили: Іван Трилюк — командант, Надя Дякун — головна виховниця, Галя Мацик (перший тиждень) і Михайло Лішнянський (другий тиждень) — бунчужні, Дана Стахур — писар, Маріянна Проник та Володимир Цішкевич — обозні, Дарія Тимош — виховниця, Михайло Міґелич — спортовий референт, Оля Лисак і Ліза Ясевич — медсестри.

Відкриття Табору СУМА „Береґ Чекань" на Оселі „Хортиця" відбулося в неділю, 1-го липня, після Молебня, який відправив о. шамб. Цегельський. Святочним словом, після піднесення прапорів та відспівання національного гимну, вітали таборовиків д. Петро Венґрен, голова Таборової Ради, та мґр Ганна Брездун, голова Осередку СУМА в Пармі та член Головної Управи СУМА. Після вечері, того ж дня, влаштовано зустріч таборовиків із членами Команди та відбуто перші засідання Команди.

Перший тиждень таборування на „Хортиці" включав різноманітну програму: перший полевий суд, святкування 4 липня з ракетами, нічний алярм, та традиційне свято Івана Купала. Хоч останнє було дещо припізнене, було мило і повчально для юнацтва, вивчити стародавні українські купальські звичаї. В самодіяльність входили такі зайняття, як будування таборової брами, вишивання, різьбарство, „дейкупаж", приготування прапорців, і т. п. В другому тижні продовжувано самодіяльність та відбуто: прогульку цілим табором до „Фіндлі Стейт Парк", „печення курей", „таборову вечірку", та, на закінчення, „сумівські вогні" — ватру.

Офіційне закриття відбулося в неділю 15-го липня після Богослуження, та включало зняття прапорів, роздачу посвідок таборування, та слово представників Таборової Ради і Головної Управи.

Г. В.

„ШЛЯХ МОЛОДІ"
Сторінка Спілки Української Молоді Америки при щоденнику „Свобода".

Рік XVII. Жовтень 1973 Ч. 2. (105)

Відповідальний за Сторінку — Роман Мірчук, Референт Преси та Інформації при Головній Управі СУМА. Матеріяли слати на адресу: Roman Mirchuk, 201 Taylor St., N.E., Washington, D.C., 20017.

ВІТАЄМО ПРОВІД І ЧЛЕНСТВО СУМ У КАНАДІ З НАГОДИ 25-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

Будівничі української історичної науки

Українське громадянство і установи зачинають спонтанно відгукатись на заклик Українського Історичного Товариства в справі створення ювілейного фонду „Українського Історика" — єдиного нашого історичного журналу поза межами України. Саме в 1973 р. відзначуємо 10-ліття нашого журналу. Основна ціль ювілейної збірки — 50-тисячний видавничий фонд, за допомогою якого розбудується „Український Історик", а також появиться ціла низка необхідних історичних публікацій про Україну.

Із великим зворушенням читали ми листа емеритів, п-ва Иосифа і Софії Семенів з Ошави, Онт., які пожертвували одномісячну пенсію у сумі 200 дол. на розбудову української незалежної історичної науки. Це не лише благородний жест, але перш за все глибоке зрозуміння ваги історичних дослідів України і велике бажання причинитися до поширення правди про український народ і його минуле, яке представлене в кривому дзеркалі під большевицькою окупацією в Україні і дуже часто перекручене у виданнях західніх істориків. Українські вчені вже повних десять років, без жадної винагороди, самовіддано працюють для поширювання цієї історичної правди. Крім „Українського Історика" заплянованo видання останньої праці бл.п. проф. Я. Пастернака про етногенезу слов'ян і українського народу, широку анотовану бібліографію історії України, новий академічний двотомний підручник історії України і цілу низку інших необхідних публікацій. Розбудова єдиного нашого історичного журналу „Український Історик" — це справа національної гідности і чести усієї української спільноти у вільному світі, а наукова історична правда — це найкраща зброя в поборюванні тенденційного насвітлення історії України. Дотепер склало пожертви 164 жертводавці. Цією дорогою ще раз звертаємося до українського громадянства і установ бодай раз на десять років прийти з одноразовою пожертвою на розбудову української незалежної історичної науки.

Ювілейний Фонд „Українського Історика"

ЛИСТА Ч. 4

Фундатори і дожиботні члени УІТ: д-р Петро Пшик (Сомервіл) здеклярував 500 дол. (склав 250 дол):

Меценати УІ і дожиботні члени УІТ: п-і Анна Рижавська (Флорида) — 300 дол. (в пам'ять інж. Василя Рижевського, кол. сотника УГА і Армії УНР); п-во Иосиф і Софія Семенів (Ошава, Онт.) — $00.00.

Добродії „Українського Історика": д-р В. Запутович (Торонто) — $125.00.

По $100.00: д-р Мирон Зарицький (Ню Йорк), проф. Р. Іванчук (Кент), Христина Кузьмич (Денвер) — $94.00 (дохід з добродійного концерту на ювілейний фонд УІ).

Прихильники „Українського Історика". По $50.00: д-р мед. Олександра Школьник (Акрон), інж. М. Небелюк (Саскатун), Володимир і Марія Кочерган (Френклін), Ярослав Михайлович (Мічиген Ситі), бл.п. Семен Монастирський (переслано п-і Лідою Манастирською з Калгарі), д-р Г. Пінюта (Форт Франсіс).

$30.00: проф. Мирон Заклинський (Ню Йорк).

$27.00: Люба Чайковська (Вінніпеґ збіркова листа).

По $25.00: інж. Олександер Ліст (Віндзор), Омелян Оменцінський (Рочестер), д-р Роман Климкевич (Флорида), Н. Сакалюк (Торонто), [illegible]горецький (Асторія), О. Балицький (Монтреаль).

$18.00: М. Фесенко (Іллиной).

$13.00: Ярослав Стецюк (Денвер).

По $10.00: Г. Лех (Філядельфія), Володимир Михайлів (Ню Йорк), інж. В. Сімянцев (Вашінгтон), Василь Камінський (Клівленд), д-р Іван Прокоп (Едмонтон), А. Залінський (Філядельфія), А. Ільченко (Оттава), Петро Саварин (Едмонтон), В. Буряник (Вінніпеґ), Стефан Гела (Квебек), д-р М. Гладишевський (Калгарі), інж. Ярослав Зубаль (Велінгфорд).

По $5.00: Володимир Карпович (Чикаґо), д-р І. Карапінка (Н.Дж.), Ілля Шкільник (Торонто), М. Вербяний (Лінден), П. Войтович (Балтимор), М. Сипк (Детройт).

Замість квітів на могилу бл.п. інж. Олександра Тимошенка: пані Ада і Антоніна Кулик (Вашінгтон) — $50; по $15: д-р Вінкентій і Окса. Сергій і Катерина Ілюк, п-і Ірина Шох, Едвард Блюм, Українське Об'єднання у Вашінгтоні (п. Теодозій Дячок), О. і П. Калиновський, І.М. Кирилович, Н. і Т. Бенгс; по $15: д-р Вінкентій і Оксана Шандори; по $10: п-і Михайлина Січинська, інж. Валентин Сім'янцев. Збірка, переведена серед працівників Конгресової Бібліотеки в пам'ять інж. Ол. Тимошенка — $161.00 (переслав Р. Петренко).

Усім жертводавцям і будівничим української історичної науки складаємо найщирішу подяку. Пригадуємо, що пожертви на ювілейний фонд „Українського Історика" можна складати поодинокими ратами. Добровільні датки просимо надсилати на адресу: The Ukrainian Historian, P.O. Box 312, Kent, Ohio 44240.

КИТАЙСЬКО-МОСКОВСЬКЕ ПРОТИБОРСТВО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

зацікавлений СССР, як в свій час підкреслював В. І. Ленін „Росія географічно, економічно і політично належить не тільки до Европи, але й до Азії".

Офіціоз ЦК КПСС „Правда" з 8 серпня ц. р., говорячи про добро, яке принесе азійським країнам брежневське миротворення в системі колективної безпеки, бідкається, що в молодих країнах шириться недовір'я до московського соціялізму СССР, „губиться його авторитет в третьому світі". Офіціоз обвинувачує в тому „пекінське керівництво і вузько - націоналістичні впливові сили" країн третього світу за те, що вони не вірять Москві, а слухають „фальшивих ідейок", які їм підкидають маоїсти.

Боротьба за впливи в країнах „третього світу" між Пекіном і Москвою ведеться здавна, а б р е ж невський „мирний наступ", що має спиратись в Азії на системі колективної безпеки, в якій забезпечуються інтереси московського царства, ще більше загострить її. А це сприятиме оформленню національного невдоволення і спротиву в азійських республіках, що є тепер в політичній боротьбі проти імперського єдинодержавства.

ПОДІЇ В САНТЬЯГО І ПАРИЖ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Нема сумніву: завжди „ліва" Франція має капіталістичну ментальність. У ній заворушення чілійського зразку — мало правдоподібні.

Але... невдоволення загальне. Інформація, що являє міжнародне явище, дається таки в знаки. Питання „якости життя і праці" не є розв'язане (як і ніде) і чекає своєї розв'язки. Це питання висунулось вже давно на порядок дня, але ніхто не має розв'язки. Якщо уряд не знайде шляху до цієї розв'язки — заворушення будуть, хоч жадна опозиція цієї розв'язки не знайшла. Це бо загальнолюдська проблема, викликана механізацією праці й виходом технології на першу лінію життя. Це криза нашої цивілізації, криза міжнародна і правдоподібно знайдення розв'язки лежить у міжнародній площині. Лише — робітництво, як і середні кляси, не хочуть чекати, доки „верхи" домовляться у міжнародному маштабі. Кожна країна переходитиме свої кризи. Франція — свої. У кожній будуть заворушення, відповідні до місцевих умовин і психіки даного народу.

Годі сумніватися щодо висновків опиту, який виказує „здоровий хлопський розум" французів. Але саме цей „розум" не погодиться на довге чекання розв'язки, або бодай якихось виразних проявів шукання цієї розв'язки. Ці прояви, ініціятива, в руках уряду. При всіх загрозах, Франція має сьогодні велику шансу: зріст довір'я до голови уряду.

Основне питання: чи прем'єр виправдає це довір'я?

Для виправдання, треба великої дози творчої фантазії, чим досі прем'єр не прогрішився. Уряд мусить щось запропонувати країні. Чекати — не можна. А ще менше можна рахувати на те, що загал злякається експерименту Альєнде і перестане домагатися розв'язки пекучих питань нашої доби. Коли в СССР зламано терор страху, то годі на такий же терор розраховувати в суспільстві, яке дуже давно забуло про страх терору революції, чи терору окупанта.

Т. Дж.

Ґрадуація „Рідної Школи" у Філядельфії

На знімці, горішній ряд, (з ліва) учителі: Ст. Процик, Нат. Колесар, Л. Макаренко, д-р Ів. Куйдич, Ів. Бережний. У другому ряді: К. Возний, У. Береза, І. Масюк, О. Завадівський, П. Лукіянович, Г. Стадниченко, та С. Ковальчук. У першому ряді: Л. Олександер, А. Левицький, Л. Кривуша, О. Прасіцький, О. Кузьма, А Бук, та М. Кушнір.

У 1972-73 шкільному році, „Рідна Школа" у Філядельфії, одна із найбільших у ЗСА, мала 346 учнів, в тому 14 у 12-ій клясі, і ця саме кляса здавала в цьому році матуральні іспити.

19-го травня відбулись писемні, а 9-го червня усні матуральні іспити, в присутності чотирьох учителів, директорки, та запрошених професорів, В. Лотоцького, та В. Стецюка, що був головою іспитової комісії. У висліді, 8 кандидатів здали матуру на дуже добре, 5 на добре, а один на достатньо.

16-го червня, у залі св. Иосафата, у Філядельфії, відбулось представлення ґрадуантів, вручення подарунків, мистецька програма, бенкет та баль.

Відкрив цю імпрезу голова Батьківського комітету, Ф. Лукіянович і передав провід П. І. Щустові, що в свою чергу представив п-і Л. Макаренко, директорку вищих кляс. Вона представила абітурієнтів, що при звуках маршу, пройшовши крізь шпалір товаришів із молодших кляс, засіли на сцену. Всі вони були вдягнені у вечірні строї.

Пані Н. Колесар, господарка кляси, вручила абітурієнтам свідоцтва, Ф. Лукіянович малюнок - акварелю мистця д-ра М. Качуровського із його автографом, а д-р О. Білик, як представник СУК „Провидіння", — „Українська Церква між сходом і заходом" — д-ра Г. Лужницького. На закуп малюнків склали датки о. М. Харина, щадниця „Самопоміч", Окружна Рада УНС, деякі крамниці та приватні особи.

Відповів та подякував за ці дари, із словами подяки й учителям, Олег Завадівський, талановитий декляматор та визначний учень двох шкіл — українознавства та католицької — що їх саме закінчував, як речник та староста абітурієнтів. Прощали абітурієнтів старости двох відділів одинадцятої кляси, М. Вовчук та М. Слободян, а також директорка вищих кляс, п-і Макаренко.

У мистецькій програмі, із кількома піснями, виступала група учениць школи під керівництвом Галі Мазурок, тріо хлопців із співом, молодша танцювальна група СУМА М. Бойчука, та із деклямацією учениця 11-ої кл. У. Бачинська.

Перед бенкетом, до якого засіли 285 гостей, провів молитву о. прот. М. Борисенко, із рамени Православної Церкви, а на закінчення, о. шамб. М. Харина, із рамени Католицької Церкви.

Після бенкету, на тему „Де шукати щастя", нав'язуючи до Г. Сковороди, виголосив промову до ґрадуантів д-р О. Субтельний, після чого, при звуках оркестри Сухаря, бавились поверх 320 гостей; батьки гуляли поруч дітей.

Це був 17-ий із черги випуск абітурієнтів цієї школи.

Ф. Лукіянович

ЗАКЛИК

до колишніх студентів Високих Шкіл у Варшаві

Серед гурту колишніх студентів Високих Шкіл у Варшаві, виринула думка написати історію українського студентського життя у Варшаві між Першою та Другою світовими війнами. У теперішніх умовинах воно не буде легко. Архіви Української Студентської Громади та інших студентських організацій у Варшаві не заховалися, інші друковані видання Української Студентської Громади та матеріяли про неї частинно пропали або — недоступні. Тут конечно потрібно співпраці та допомоги тих, що студіювали на Високих Школах у Варшаві між двома світовими війнами. Тому звертаємося до усіх, що були студентами Університету, Політехніки, Дентистичної Школи, Школи Ветеринарії, Високої Школи Рільництва, Високої Торговельної Школи, Школи Політичних Наук, Академії Мистецтва, Православної Богословської Семінарії, Вищої Школи Журналістики, Вищої Фотографічної Школи, Вищих Косметичних Курсів та інших, надсилати ласкаво матеріяли за час свого побуту у Варшаві. Просимо надсилати письмові зіставлення усього, що закріпилося у пам'яті, а саме: персональні склади управ Української Студентської Громади, Корпорації „Запоріжжя", Корпорації „Чорноморе", мистецького гуртка „Спокій", поодиноких секцій та ін., в поодиноких роках, їхню діяльність, видання, світлини, речі архівного характеру, прізвища та адреси колишніх студентів Високих Шкіл у Варшаві та інше. Усі матеріяли на бажання будуть повернені.

Матеріяли просимо слати на адресу: Bohdan S. Tomkiw, 3151 Fortune Drive, Allegany, N.Y. 14706.

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ — Ч. 138

В. Боднарський	П. Віхот	Н. Самедель
С. Михайлів	Г. Коваль	Д-р І. П. Корчік
Е. М. Савицький	Н. Коваль	Д. Таращук
І. Поліщук	В. Коваль	Д. Таращук
Д-р М. Логаза	С. Грицишин	А. Петрик
А. Шмокалюк	В. Шмуляк	А. Петрик
П. Джерис	Ф. Загуменний	А. Осінчук
І. Ц. Набожняк	І. Конопка	З. Осінчук
І Додсом	Е. Конопка	М. Качмарська
І Додсом	В. Лаврів	П. Войнарський
С. В. Вугай, мол.	Ю. Кравчук	П. Турчин
С. Е. Вугай	І. Мандич	М. Турчин
І. Кузь	І. Мандич	Т. Зубрицький
Др М.Л. Зарицький	Я. Л. Зарицький	А. Літвін
Ю. Елеконіч	П. Боганек	Д-р В. Когутяк
В. Д. Вілліс	М. Скрипник Арч	В. Запаранюк
М. Петренко		

Сума проголошених чеків	$ 228.80
Раніше проголошено	$ 33,146.49
Р А З О М:	$ 33,375.29

На Фонд видання

ЩОДЕННИКА НАЧАЛЬНОЇ КОМАНДИ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ

зложили:

Д-р Петро ПОПОВИЧ, Чикаґо	$100.00
Д-р Теодор ТКАЧУК, Зілянд, Міш.	50.00
Д-р Павло СЕНИЦЯ, Чикаґо	25.00

Щира подяка від Видавництва „Червона Калина", Ню Йорк.

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. Жигмонта Б. Олексина

кол. сотника УСС

на Фонд Видавництва „ЧЕРВОНА КАЛИНА" зложили суму 30.00 дол.

Микола і Марія КОВАЛИСЬКІ
Мирослав і Ірина ІВАНИШИНИ
Василь і Павлина КАМІНСЬКІ

Родині Покійного найщиріші співчуття.

Творчість і роля Д. Донцова...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

вказав на те, що помилкою було б дошукуватися у творах Донцова точного з'ясування історичного минулого України, не зважаючи на це, що Донцов на цю тему багато писав. Для Донцова історичні факти і постаті були тільки засобом ілюстрації його власних поглядів і концепцій, йому йшлося про відтворення „духа доби", як він його розумів, а не про наукову вірність. Окремо доповідач зупинився над неґативним наставленням Донцова до нашого відродження XIX ст., яке в його інтерпретації було періодом найглибшого упадку і часом поширення „провансальської" психології. У кожному випадку, підхід Донцова до історичного минулого був наскрізь праґматичний, що завжди треба мати на увазі, читаючи твори Донцова.

Про впливи писань Донцова і його ідеології говорив мґр Микола Кравчук, який зілюстрував на прикладах проникання ідей „чинного націоналізму" серед українського студентства, зокрема у 30-их роках. Ключеву ролю в цьому відіграли періодики, редаговані Донцовим: „Літературно-Науковий Вістник" та „Вістник", брошури з книгозбірні „Вістника", а також популяризація ідей Донцова у багатьох націоналістичних періодичних виданнях провідними націоналістичними діячами того періоду, як Володимир Янів, Богдан Кравців, Дмитро Штикало, Мирослав Прокоп, Дмитро Мирон Орлик. Він розповів також про ширення націоналістичних ідей з допомогою зборів, віч, на яких виступали з відповідними рефератами студентські діячі. Чималий вплив мали також віча і збори, на яких з доповідями виступав сам Донцов.

Головні засади ідеології „чинного націоналізму", з'ясованої в „Націоналізмі" Д. Донцова, накреслив д-р Михайло Сосновський. Він дещо ширше зупинився над такими підставовими для „чинного націоналізму" засадами, як „воля до життя" і „воля до влади", „аморальність", „ініціятивна меншість", „творче насильство", а також над Донцовим ідеалом „сильної людини" та „сильної нації". У цьому контесті доповідач вказав на вплив волюнтаристичної філософії Шопенгаувера та Ніцше на Донцова, а також на вплив модних в той час в Европі авторитарно-елітарних рухів та антидемократичних тенденцій. Коли йдеться про українські впливи, то доповідач вказав на В. Липинського, який перший на українському ґрунті розвинув теорію провідної верстви та „ініціятивної меншости". Доповідач підкреслив, що ідеологію „чинного націоналізму" і її важливість для українського відродження треба оцінювати, беручи до уваги ситуацію і умови, серед яких вона зродилася і розвинулася на українських землях після програних визвольних зма-гань.

Ярослав Гайвас докладніше зупинився над з'ясуванням місця і ролі Дмитра Донцова на шляху українського політичного відродження. Він підкреслив, що Донцов є тільки однією „ланкою" на цьому шляху, що почався перед ним, йшов в парі з ним і продовжує розвиватися далі. В оцінці доповідача, з чотирьох періодів творчости Донцова, тривалим останеться період 20-х і 30-х років, тобто період „Літературно-Наукового Вістника" і „Вістника", „Підстав нашої політики", „Націоналізму". Ні період соціялістичний до Першої світової війни, ні період „традинаціоналізму" чи „консерватизму" після Другої світової війни, включно з останнім етапом „від політики до містики", — не внесли тривалих вартостей у розвиток української політичної думки.

Після запитів та дискусії, підсумки конференції зробив проф. Петро Голубенко, який при цій нагоді зупинився над питанням впливу писань Донцова на Східніх Українських Землях. Він ширше зупинився над феноменом Хвильового в Україні, ілюструючи вплив писань Донцова у підсовєтських умовах.

ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКИЙ НА НАУКОВОМУ КОНҐРЕСІ В ВЕНЕЦІЇ

Вінніпеґ. (СД). — З початком жовтня ц. р. відбудеться другий міжнародний конґрес культурознавства Венеції, в якому візьме участь проф. Рудницький з Вінніпеґу, як представник канадської науки. Участь професора Рудницького в конґресі субсидійована Канадською Радою (Кенада Кавнсіл) в Оттаві й Манітобським університетом у Вінніпеґі. На конґресі він говоритиме про зв'язки Венеції з Україною та Східньою Европою в минулому. На першому подібному конґресі в 1966 р. проф. Рудницький мав доповідь про „венедиків" із „Слова о полку Ігоревім".

Початок шкільного року в Українському Музичному Інституті

В останньому році відсвятковано 20-ліття існування Українського Музичного Інституту численними імпрезами, зустрічами з нашим громадянством та доповідями, і статтями в пресі.

20 літ послідовної праці над музичним вихованням нашої молоді на еміґрації доказує живучість українців, куди б їх доля не кинула. — Фінансова система УМІ побудована на вкладках членів УМІ, на вписових і адміністраційних оплатах учнів і на доходах з імпрез. А треба додати, що багато надпрограмової роботи виконують учителі, яким за їх безкорисну працю ніхто не платить. —

Справа набуття власного приміщення набирає все більшої актуальности.

Позитивним явищем в УМІ є поява підручника загальних музичних відомостей під заголовком „Основи музичного мистецтва" мґр Рожі Шуль у видавництві М. Коця, коштом Українського Музичного Інституту. Р. Шуль має за собою довголітній досвід у редакторській праці музичного видавництва Фішера в Ню Йорку, як також як відповідальний коректор „Українських Народних Мелодій" Зіновія Лиська і як коректор книжки про Кошиця. Книжка „Основи Музичного Мистецтва" робить не тільки естетичне, культурне враження, але в першій мірі, як на свій об'єм, дає вичерпний матеріял для музичних студентів. Р. Шуль зібрала якнайбільше есенціонального матеріялу, подаючи також американські назви наших музичних термінів. Ілюстрації улегшують зрозуміння предмету. Цей довго очікуваний теоретичний підручник є допоміжник учням УМІ, як також дорадником для педагогів, які підготовляють студентів до — абсолюторії і дипломого іспиту.

Учні УМІ беруть участь в американських компетиціях, в яких вони одержують перші місця і також грошові нагороди. Признання професорів з Джульярд Скул, з Оберлін Коледж й інших знаних американських музичних шкіл, яке вони висловлюють педагогам УМІ, наповнюють радістю наших учителів. Також наші музичні фахівці високо цінять рівень музичного виховання в УМІ, в якому кладеться велику вагу на український репертуар. Увесь час свого існування УМІ влаштовував концерти наших визначних музичних мистців і дальше плянує такі імпрези.

Дарія Гординська Каранович

СПОРТ

„Леви" в осінньому сезоні

Неділя 19-го серпня: „Леви" — „Орли" 0:- (0:0).

Середа 29-го серпня: „Леви" — „Орли" 0:1 (0:0).

Неділя 9-го вересня: „Леви" — „Кікерс" 2:1 (0:0).

Осінній сезон Національної Футбольної Ліґи Чикаґо розпочався скоріше цього року, щоб ще перед зимою закінчити гри за мистецтво 4-ох дивізій місцевої ліґи. Перша футбольна дружина УАСТ „Леви" і Вищої Дивізії групи „Червоні" стрінулися у перших змаганнях осіннього сезону із підсиленою змаґунами з Польщі амбітною дружиною польських „Орлів" на бічному грищі Віннемак парку у неділю 19-го серпня о 1-ій год. по полудні. До перших змагань сезону виступили „Леви" в резервовому складі без Роя і Яворського в атаці та Крата й Шлінтера на обороні й помочі, але зате дуже підсилені Орестом Банахом на воротах по однорічній перерві.

Польські „Орли", використавши слабий склад „Левів", перемогли їх перший раз рахунком 1:0 за останніх 5 років стрілом у 81-ій хвилині. Доказом великої переваги польської дружини над „Левами" було відношення наріжних стрілів 10:0 в користь „Орлів". Лише завдяки знаменитій грі нашого воротаря Банаха вислід змагань був такий низький.

„Леви" - „Ґрін Вайт" 3:1

У других змаганнях осіннього сезону, які відбулися в середу 29-го серпня вечірньою порою на спортовій площі Швабен у Воффало Ґров стрінулися „Леви" з німецькою дружиною „Ґрін Вайт", новиком Вищої Дивізії Групи „Червоні". До цих змагань виступили „Леви" в підсиленому складі з Роєм і Яворським в атаці, Шлінтером у помочі і Леонідом Скороходом на обороні. Скороход вернувся до „Левів" назад із німецької дружини „Кікерс" після дворічної перерви. „Ґрін Вайт" ставили „Левам" великий опір та провадили рахунок 1:0, але наші перемогли їх кондиційно в другій півгрі 3:1. Ворота стріляли Яворський 2 і Рой 1.

„Леви" - „Кікерс" 2:1 (0:0)

У неділю 9-го вересня стрінулася перша футбольна дружина УАСТ „Леви" в третіх змаганях осіннього сезону на головному стадіоні Ганзон парку зі сильною німецькою дружиною „Кікерс", теперішнім лідером табелі Вищої Дивізії Групи „Червоні" Національної Футбольної Ліґи Чикаґо. Ці змагання притягнули до Ганзон парку кількасот українських і німецьких глядачів. Це були типові, тверді і гострі, зі сторони „Кікерсів", змагання за точки. Німцям йшлося про те, щоб здобути на „Левах" дві точки та закріпитися на першому місці цієї самої що й „Леви" дивізії, а „Леви" також хотіли здобути по дві точки, які їм ще можуть допомогти здобути чемпіонат Вищої Дивізії Групи „Червоні". Після одинадцятих змагань року рекорд „Левів" є 5 перемог, 5 поразок і один реміс. Відношення точок 11:11, а воріт 18:17 та четверте місце своєї дивізії.

У змаганнях „Леви" — „Кікерс" ворота стрілили Шлапак у 49-ій і Яворський у 70-ій хвилині з подачі Роя. Позитивним явищем є те, що в дружині „Левів" чимраз більше грають українські змаґуни. Відношення наріжняків 7:6 в користь „Левів". Суддював Петро Стецько. Склад „Левів": Банах, Скороход, Шефер, Іваник, Кіпка, Євген Мишалів, Шлінтер, Андрущишин, Рой, Ґрін, Шлапак, Яворський і Ґондалес.

Петро Головатий

УКР. „ТИГРИ" ТРЕНТОН — САУД РІВЕР 5:2 (2:1)

Трентон 23-го вересня. — Українську „Тигри" з Трентону, в перших змаганнях за мистецтво Шефер Сакер Ліґи з Південного Ню Джерзі, легко перемогли противника на його грищі в Соуд Рівер. Вислід не тікзеркалює вповні перебігу гри, де українські змаґуни показали себе багато кращими технічно, та скорішими змаґунами на грищі.

Ворота для переможців здобули: Р. Петруняк (2), М. Голубович, М. Лущак і П. Стайнер. Український спортовий клюб виступив до змагань в такому складі: Гр. Огроднік, Е. Мацько, М. Мартиненко, В. Лущак, В. Каніцький, М. Лущак, В. Булат, М. Голубович, Р. Петруняк, Р. Грей, П. Стайнер, Я. Зрада, І. Панчишин.

Степан Шипкевич
(Секр. Від. 116 УНС)

ІЗ ШАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТИ: УАСТ „ЛЕВИ" — 3, УАСТ „ЧЕРНИК" — 3.

Чикаґо (Т. Ш-к) — Відплатні змагання між УАСТ „Леви" і УАСТ „Черник" відбулися, згідно із домовленням, 9 вересня ц. р. у Детройті, на церковній оселі у Дрейтон Плейсі, б. Понтіяку.

Як і першого разу, змаг відбувся на 6-ти шахівницях в більшості між тими самими змаґунами (в обох дружинах змінено тільки по двох шахістів).

Змаганнями проводила Комісія у складі: інж. В. Андрушків — голова, мґр Т. Школьник — заступник і мґр М. Турянський — член.

Індивідуальні вислідн, у порядку шахівниць і красок ось такі:

1 Турянський (Л) — інж. Андрушків (Ч) — 0:1
2 М. Уштан (Ч) — Я. Маркевич (Л) — 1/2:1/2
3 М. Гамулець (Л) — Р. Лазарчук (Ч) — 0:1
4 д-р Лебедович (Ч) — М. Модрицький (Л) — 0:1
5 Ю. Кавка (Л) — І. Мельник (Ч) — 1/2:1/2
6 О. Кавка (Ч) — С. Винниченко (Л) — 0:1

Нерішений вислід треба уважати успіхом шахістів УАСТ „Черник", коли зважити, що їхні шахісти виграли на першій і третій шахівницях, і що у складі УАСТ „Леви" грав експерт мґр Турянський, а два інші шахісти мають успіхи у самульшанах, а саме Я. Маркевич звів у нічию гру із Анатолієм Карповим, а С. Винниченко так же само із Самуїлом Решевським.

Збільшено господарські зобов'язання для азійських совєтських республік

Москва. — Газета „Правда" з 25 вересня, інформуючи про нараду в Ташкенті партійно-господарського активу республіки, які вирощують бавовну (центрально-азійські, Казахстан, Азербайджан), пише, що у висліді звернення Л. Брежнєва, з ініціятиви якого ця нарада відбулася, представники всіх шести республік „прийняли нові, підвищені соціялістичні зобов'язання щодо продажу бавовняної сировини державі". За новим пляном, що його привіз з Москви генеральний секретар КПСС Брежнєв, „Узбекістан продасть 4,850 тисяч тон бавовни, Туркменія — 945 тисяч, Таджикістан — 775 тисяч, Азербайджан — 450 тисяч, Казахстан — 200 тисяч тонн бавовни". Разом з цим „учасники наради закликали бавовняників країни ширше розгорнути соціялістичне змагання, скоріше закінчити збір і з честю виконати високі соціялістичні зобов'язання щодо продажу бавовни державі, а також інших продуктів сільського господарства".

Нарада в Ташкенті дає зразок колоніяльної експлуатації підкорених країн Москвою, яка в нічому не уступає господарській експлуатації колишніх колоній европейських імперій в Африці.

Пам'яті Василя Іванюка

У неділю дня 2-го вересня 1973 р. передвечором у Детройті помер нагло на атаку серця сл. п. Василь Іванюк. Тіло Покійного лежало в похоронному заведенні Бугая, де в понеділок і у вівторок вечером о. Б. Панчук при участі членів Відділу ОбВУА з прапором, вдови, родини, приятелів і знайомих відправив панахиду. Там же в середу вранці після панахиди прощальну промову від Відділу ОбВУА, виголосив секретар Відділу.

Після Заупокійної Служби Божої в церкві Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, прощав Покійного у далеку дорогу о. С. Фединяк, а на кладовищі Мт. Олівет, де спочило тіло Покійного, промовляв побратим Іван Остапяк.

Сл. п. Василь Іванюк народився 23 червня 1901 р. в селі Ланчин, повіт Делятин, в Галичині. В листопаді 1918 року 17-річним хлопцем зголосився добровільно в ряди УГА, з якою пережив щасливі хвилини духового підйому і сумні хвилини невдачі.

Від 1950 р. аж до смерти Покійний був прикладним членом Відділу ОбВУА, а в останніх трьох роках його прапороносцем і гідно виконував свій обов'язок. Належав до тих здоровомислячих побратимів, які не дали втягнутися в диверсійну гру і тим врятували Відділ від розколу. Залишив у глибокому смутку дружину Катерину, ближчу і дальшу родину тут і в Галичині.

Управа Відділу ОбВУА в Детройті

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА ПРИПЛЕСЬ, член УНС Відд. 457 Т-ва Культура в Ню Йорку, Н. Й., помер 13 вересня 1973 р. на 59 р. ж. Нар. в Кустині, пов. Радехів і став членом УНС в 1969 р. Полишив у смутку дружину Оксану, 2 сестри: Ірину і Надію. Похорон відбувся 17-го вересня ц. р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Надія Литвиненко, секр.

ПАВЛО ДЕМИДОВИЧ КАЛИНОВСЬКИЙ, член УНСоюзу Відд. 320 Т-ва Пресв. Тройці в Балтімор, Мд., помер 4 вересня 1973 р. на 80 р. ж. Нар. в Києві, Україна і став членом УНС 1953 р. Майор Армії УНР, учасник 1-го Зимового Походу, Лицар Залізного Хреста. Полишив у смутку дружину Оксану, 2 доньки: Ірину і Ніну та внучку. Похорон відбувся 7 вересня ц. р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Малко, секр.

ПАВЛИНА КАРОЛИШИН — членка УНС Відд. 206 Т-ва Запор. Січ у Вунсокет, Р. Ай., померла 8 вересня 1973 р. на 78 р. ж. Нар. в с. Туровка, пов. Скалат і стала членкою УНС в 1927 р. Полишила в смутку 2 синів: Івана і Дмитра, доньку Ольгу та 4 внуків. Похорон відбувся 11 вересня ц. р. на цвинтарі св. Михаїла в Блекстон, Масс.

Вічна Її Пам'ять!

Л. Гардинґ, секр.

ІВАН БУРТНІК, член УНСоюзу Відд. 466 Т-ва ім. Івана Франка в Брантфорд, Онтаріо, Канада, помер 25 серпня 1973 р. на 81 р. ж. Нар. в с. Хотимир, Україна і став членом УНС 1940 р. Полишив у смутку дружину Анну, дочку Лесю і сина Стаха. Похорон відбувся 28-го серпня ц. р. на цвинтарі св. Йосифа в Брантфорд, Онт., Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Гр. Нога, секр.

АННА ВОН ДЕР НОННЕ — членка УНС Відд. 336 Т-ва Сокіл в Клівленді, Огайо, померла 1 вересня 1973 р. на 70 р. ж. Нар. в Катеринославі, Україна і стала членкою УНС 1958 р. Полишила в смутку мужа Михайла, дочку Ірину, сина Олексу та 1 внучку. Похорон відбувся 4 вересня ц. р. на цвинтарі св. Теодозії, Клівленд Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Гр. Кисіль, секр.

АНАСТАЗІЯ ПІКУЛИЦЬКА, членка УНС Відд. 39 Т-ва Укр. Січ в Сиракюзах, Н. Й., померла 20 квітня 1973 р. на 48 р. ж. Стала членкою УНС 1955 р. Полишила в смутку мужа Григорія, сина Ярослава та родину. Похорон відбувся 25 квітня ц. р. на укр. кат. цвинтарі в Сиракюзах, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

АННА ТОМКО, членка УНС Відд. 31 Б-ав св. Кирила і Методія в Ст. Клер, Па., померла 14 вересня 1973 р. на 82 р. ж. Стала членкою УНС 1933 р. Полишила в смутку доньок: Катерину, Анну, Гелену і Елзу, сина Степана. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Трійці в Ст. Клер, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ПАВЛО ГАРДИН, член УНСоюзу Відд. 292 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Детройті, Міш., помер 27 серпня 1973 р. на 74 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1935 р. Полишив у смутку дружину Ванду, сина Павла і внуків. Похорон відбувся 30 серпня ц. р. на цвинтарі св. Гедвіґа в Дірборн Гайтс, Міш.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Федик, секр.

КАРЛО ГОРДОН ВЛАД, мол., член УНС Відд. 358 Т-ва Згода в Клівленді, Огайо, помер 5 квітня 1973 р. на 24 р. ж. Нар. в Клівленд, Огайо і став членом УНС в 1959 р. Полишив у смутку матір Марію, сестру Керен і прабабку Маланку. Похорон відбувся 9 квітня ц. р. на цвинтарі Св. Хреста в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Футей, секр.

ВАСИЛЬ ЖИЗНОМИРСЬКИЙ, член УНС Відд. 488 Т-ва ім. Т. Чупринки у Фінікс, Арізона, помер 4 вересня 1973 р. на 78 р. ж. Нар. в с. Ягольниця, пов. Чортків і став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку 2 братів: Івана і Володимира та родину. Похорон відбувся 8 вересня ц. р. на цвинтарі у Гартфорді.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ГРИГОРІЙ ПОДГОРНЯК — член УНС Відд. 320 Б-ва Пресв. Тройці в Балтімор, Мд., помер 10 вересня 1973 р. на 78 р. ж. Нар. на Волині і став членом УНС в 1927 р. Полишив у смутку сина Григорія, невістку та 3 внуків. Похорон відбувся 13 вересня ц. р. на цвинтарі Sacred Heart of Jesus, Baltimore, Md.

Вічна Йому Пам'ять!

Ів. Малко, секр.

МАРІЯ КОВАЛИК, членка УНС Відд. 278 Б-ва св. Василія в Вілкс Бар, Па., померла 11 вересня 1973 р. на 55 р. ж. Стала членкою УНС 1949 р. Полишила в смутку мужа. Похорон відбувся на цвинтарі в Вілкс Бар, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Марта Турчин, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 7003. Знахар плянує знеславити Тарзана

Кілька днів після полету Тарзана гелікоптером. Виглядає, що появилося менше нових випадків недуги серед членів племени Буту...

Боги починають усміхатися до нашого племени, ватажку Умталі!...

...Але є один, який підозріває, що до „чуда" був причетний, крім богів, також хтось інший...

До пізньої ночі знахар співає та заварює, розшукуючи способу знищити уявлення про Тарзана, як добродійника племени Буту. Потім...